

Fundusze Europejskie w Polsce

Fundusze dla młodych:
nauka | praca | własna firma

Spis treści

Fundusze Europejskie dla młodych

2. Inwestujemy w młodych!
4. Fundusze dla młodych
8. Polskie uczelnie motorem rozwoju
9. Szansa na dobry start
10. Doświadczenie poprzez mobilność
11. Pożyczki dla młodych
12. Uczelnia wielu możliwości
14. Kierunek: przedsiębiorczość
17. W grupie siła
18. Inwestor poszukiwany
19. Nauka w cyberprzestrzeni
22. Masz Pomysł? Miej startup

26. Regiony inwestują w przyszłe kadry gospodarki

28. Krok naprzód

Warto wiedzieć

30. PPP narzędziem w rozwoju miast
32. Kulturalna mapa POliŚ
34. 25 lat współpracy ponad granicami
36. Beneficjenci się szkolą
37. Prosto o konkursach Funduszy Europejskich
38. Punkty Informacyjne radzą

Raport

40. Kontekst strategiczny

Fundusze Europejskie w Polsce Biuletyn wydawany przez Ministerstwo Rozwoju • Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa

• tel. +48 22 273 74 00 • e-mail: biuletyn@mr.gov.pl – www.funduszeuropejskie.gov.pl

Kolegium redakcyjne: Dorota Bielawska, Kamil Gawel, Paulina Gąsioriewicz-Płonka, Magdalena Hajkowska, Monika Myszkowska, Monika Ociepka, Martyna Olszewska, Magdalena Ostrowska, Marta Parowicz, Aleksandra Ratajczak, Aleksandra Reduch, Aneta Rudalska, Judyta Szóstakowska, Anna Szybalska-Idzik, Magdalena Wiewiórka, Agata Wróblewska, Katarzyna Wypustek

• Realizacja: Publikator Sp. z o.o., ul. Cieszyńska 3 A, 15-425 Białystok • Redakcja: Marta Borowska, Artur Golak, Maciej Kolczyński, Arkadiusz Kaczanowski, Beata Michalik, Alicja Pietrowska, Anna Raducha-Romanowicz, Piotr Sawczuk, Radosław Zieniewicz

• Zdjęcie na okładce: Fotolia • Zdjęcia nieopisane: archiwum MR, Shutterstock, Fotolia • **Szata graficzna biuletynu została stworzona zgodnie z zasadami dostępności dla osób z niepełnosprawnościami** • Publikacja współfinansowana jest ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Pomoc Techniczna 2014–2020 • Egzemplarz bezpłatny, ISSN 1899-783X, nakład 6 tys. egzemplarzy

Szanowni Państwo,

Zachęcamy do przeczytania najnowszego biuletynu „Fundusze Europejskie w Polsce”. Tematem przewodnim numeru są młodzi. Ludzie, których praca będzie w przyszłości fundamentem rozwoju prężnej gospodarki. Ich wiedza, umiejętności i przedsiębiorczość mogą sprawić, że polskie firmy będą bardziej innowacyjne i konkurencyjne. By tak się stało, najpierw musimy w tę młodzież zainwestować i pomóc rozwinąć jej skrzydła.

Szansę na dobry start w dorosłość zwiększa solidne wykształcenie. Trzeba też dbać o lepszą jakość i dostępność edukacji – na wszystkich jej etapach. Tak, by absolwenci opuszczając mury szkoły – niezależnie od tego, czy będzie to szkoła zawodowa czy uniwersytet – mieli większe szanse na znalezienie pracy. W podnoszeniu kwalifikacji i zdobywaniu doświadczenia zawodowego, tak pożądanego wśród pracodawców, pomogą również finansowane z Funduszy Europejskich staże i praktyki zawodowe, także zagraniczne. A ci, którzy postanowią wziąć swój zawodowy los we własne ręce będą mogli skorzystać z programów wspierających start-upy. Autorzy najlepszych pomysłów na własny biznes mogą liczyć m.in. na fachowe doradztwo ekspertów czy preferencyjne możliwości sfinansowania działalności firmy.

To tylko zarys wybranych obszarów wsparcia jakie gwarantują młodzieży Fundusze Europejskie, gdyż pomoc ta jest wielotorowa i zróżnicowana. Skierowana zarówno do młodych, którzy są bez pracy, w trudnej sytuacji życiowej, jak też do tych najbardziej kreatywnych, innowacyjnych i przedsiębiorczych. Szczegółowy przegląd oferty Funduszy Europejskich dla młodych znajdą Państwo w aktualnym numerze Biuletynu.

Miłej lektury.

*Zespół redakcyjny biuletynu
„Fundusze Europejskie w Polsce”*

Inwestujemy w młodych!

Młodzi Polacy to duży kapitał – są utalentowani, kreatywni, energiczni i przedsiębiorczy. Fundusze Europejskie pomagają wydobyć ich potencjał. Dzięki nim młodzież zyska lepszy start w dorosłość, na czym skorzysta również gospodarka naszego kraju.

W najbliższych latach Fundusze Europejskie zaoferują młodym ludziom szereg możliwości. Będą wspierały ich edukację, przedsiębiorczość oraz rozwój zawodowy. Pomogą też w powstawaniu innowacyjnych produktów i usług na podstawie badań młodych naukowców, w tworzeniu firm czy wykorzystaniu potencjału studentów np. programistów. Środki na wsparcie młodzieży przewidziane zostały w programach Wiedza Edukacja Rozwój, Inteligentny Rozwój, Polska Wschodnia, Polska Cyfrowa oraz w programach regionalnych. Ta różnorodność i wielość źródeł wsparcia pozwala młodym skorzystać z kompleksowej pomocy na różnych etapach życia i edukacji.

Kreatywni i innowacyjni

W 32. numerze naszego biuletynu prof. Władysław Wieczorek, prorektor Politechniki Warszawskiej powiedział, iż kreatywność i innowacyjność – tuż za kompetencjami uczenia się – są uważane za najważniejsze umiejętności społeczne naszych czasów. Młodzież jest bardzo zdolna i kreatywna. Studenci z naszego kraju są twórcami nagradzanego na świecie łoża marsjańskiego czy opracowują innowacyjne biomateriały nowej generacji.

Naukowy potencjał młodych ludzi pomoże wydobyć i rozwinąć m.in. inicjatywa TEAM, będąca częścią Programu Inteligentny Rozwój (PO IR). Skorzystają z niej zespoły badawcze studentów, doktorantów i młodych doktorów, kierowane przez liderów wybitnie doświadczonych we współpracy z gospodarką. Zespoły takie mogą liczyć na naukowe stypendia oraz granty pozwalające na prowadzenie badań nad nowymi technologiami.

Działania PO WER na rzecz młodych będą realizowane w ramach osi I programu – Osoby młode na rynku pracy. Część środków – 252,4 mln euro z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze specjalnej linii budżetowej - „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”.

Nowe kwalifikacje i praca

Niemalą odsetek młodzieży ma problemy z odnalezieniem się na rynku pracy, podobna sytuacja jest we wszystkich krajach UE. Dlatego środki europejskie pomagają również w tym obszarze – w szczególności w Programie Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Działania programu skierowane są przede wszystkim do bezrobotnej młodzieży w wieku 15-29 lat – do tych, którzy nie uczą się i też nie pracują (czyli tzw. grupy NEET – ang. Not in Education, Employment, or Training). Według danych Eurostatu takich osób w Polsce są ok. 2 mln. Projekty PO WER oferują kompleksową pomoc, która ma poprawić ich sytuację na rynku pracy. Młodzi mogą skorzystać ze stażów, szkoleń, kursów, stypendiów czy studiów podyplomowych. Mogą także uzyskać dofinansowanie do kosztów egzaminów lub uzyskania licencji. Dzięki temu młodzież zdobędzie nowe kwalifikacje lub pożądaną na rynku pracy zawodową doświadczenie. Na pomoc z PO WER mogą również liczyć osoby rozpoczynające własną działalność gospodarczą. Program przewiduje pożyczki przeznaczone na ten cel. Pozyskać je mogą osoby niepracujące, które nie przekroczyły 29 roku życia.

Pomysły na biznes

Według raportu „Przyszły potencjał - perspektywy GEM dotyczące przedsiębiorczości wśród młodzieży w 2015” młodzież jest bardziej przedsiębiorcza niż dorośli i chętniej uruchamia własne biznesy. Nie zawsze jednak posiadają wystarczające środki na rozpoczęcie działalności. Zrealizować pomysły na biznes, pomoże m.in. Program Polska Wschodnia, dzięki kompleksowemu działaniu pn. „Platformy startowe dla nowych pomysłów”. Na wsparcie mogą liczyć młodzi ludzie z całego kraju, którzy mają pomysł na innowacyjny produkt lub usługę i chcą otworzyć swoją firmę w Polsce Wschodniej.

Młodzi przedsiębiorcy mogą również skorzystać np. z usług Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości. Stymulują one przedsiębiorczość start-upową pomagając młodym firmom z innowacyjnym pomysłem na biznes m.in. w tworzeniu strategii rozwoju lub zidentyfikowaniu klientów oraz potencjalnych kontrahentów. W naszym kraju funkcjonuje 50 Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości pomagających firmom na starcie oraz 10 centrów rozwoju biznesu AIP Business Link wspierających już funkcjonujące młode przedsiębiorstwa.

Wyzwania dla programistów

Specjalne wsparcie dla osób młodych przewidział również Program Polska Cyfrowa. Jego środki służą m.in. wzmocnieniu i wykorzystaniu potencjału młodych, kreatywnych programistów. Ich talent i wiedza pomogą w rozwiązywaniu problemów istotnych społecznie lub ważnych dla gospodarki, opartych na narzędziach z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. W tym celu realizowany jest projekt e-Pionier, który pozwoli wykorzystać umiejętności programistów zgodnie z oczekiwaniami rynku. Jednocześnie umożliwi im podnoszenie kwalifikacji, m.in. z zakresu projektowania rozwiązań IT odpowiadających na potrzeby klienta,

Gwarancje dla młodzieży

To inicjatywa Komisji Europejskiej na rzecz zwalczania bezrobocia wśród młodzieży. Ma zagwarantować, że wszyscy młodzi z państw członkowskich UE poniżej 25 roku życia uzyskają dobrej jakości ofertę zatrudnienia, przyuczenia do zawodu, stażu lub dalszego kształcenia w ciągu czterech miesięcy od zakończenia edukacji lub utraty pracy. W Polsce program Gwarancje dla Młodzieży realizują: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rozwoju, Urzędy Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, Bank Gospodarstwa Krajowego oraz partnerzy rynku pracy. Więcej informacji na stronie: www.gdm.praca.gov.pl. Można na niej znaleźć m.in. informację, gdzie szukać ofert pracy, szkoleń lub wsparcia na rozpoczęcie własnej działalności.

zarządzania projektami, przedsiębiorczości czy pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Wsparcie w regionach

Wsparcie dla młodych to cel również 16 programów regionalnych. Realizują one projekty zwiększające aktywność zawodową młodzieży i podnoszące jej kwalifikacje czy stymulujące rozwijanie działalności gospodarczej. Ale na pomoc regionów mogą liczyć również np. projekty zwiększając dostępność do opieki nad dziećmi do lat 3. Tak by brak miejsca w żłobku czy przedszkolu nie był przeszkodą w odnalezieniu się rodziców na rynku pracy.

Ważną kwestią w rozwoju regionów jest również edukacja. Dlatego też programy regionalne wspierają ją na wielu jej etapach. Upowszechniają edukację przedszkolną, kładą nacisk na jakość kształcenia ogólnego oraz na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, a także na rozwój szkół i placówek prowadzących kształcenie ustawiczne i zawodowe.

Anna Raducha-Romanowicz

Wymiana doświadczeń

Polska młodzież może zdobywać nowe doświadczenia i także dzięki międzynarodowym projektom wymiany studenckiej z programu Erasmus+. Jednym z nich jest rozpoczęty w grudniu 2015 r. projekt „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”. Kolejnym – projekt „Zagraniczna mobilność studentów z niepełnosprawnością oraz znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej”. Dzięki niemu na zagraniczne stypendia wyjedzie ponad 3 tys. studentów. Więcej informacji o programie można znaleźć na stronie www.erasmusplus.org.pl

Fundusze dla młodych

Zmniejszenie bezrobocia wśród polskiej młodzieży to priorytet naszego kraju na przyszłe lata. Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego pomogą ten cel osiągnąć.

Brak pracy to obecnie jeden z najpoważniejszych problemów dotyczących ludzi młodych w całej Europie. Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata w Unii Europejskiej wynosi 21,2%. Wg. danych Eurostatu obecnie w Polsce sytuacja jest podobna do europejskiej średniej – bez zatrudnienia pozostaje co piąty młody człowiek w tym wieku. A praca i jej stabilność jest dla ludzi młodych najważniejsza nie tylko dlatego, że jest źródłem dochodów czy satysfakcji, ale jest przede wszystkim warunkiem uzyskania niezależności finansowej i stabilizacji, które decydują o założeniu rodziny. Problem bezrobocia młodzieży przekłada się zatem bezpośrednio na poziom rozwoju

polskiego społeczeństwa i kształtowanie zmian demograficznych. Dlatego też zmniejszenie bezrobocia wśród młodzieży jest przedmiotem intensywnych działań polskiego Rządu. Wśród powodów wysokiego bezrobocia młodzieży najczęściej wskazywane są dwa: niedopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy oraz brak doświadczenia zawodowego. Dlatego zaplanowane działania będą koncentrować się wokół tych dwóch głównych aspektów.

Środki na walkę z bezrobociem wśród młodych ludzi pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego. Zostaną rozdzielone w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój.

Główne wyzwania Polski na lata 2014-2020 dotyczące możliwości zatrudnienia osób młodych:

- zwiększenie możliwości trwałego zatrudnienia osób młodych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy,
- zwiększenie możliwości trwałego zatrudnienia osób młodych bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET),
- wzrost poziomu przedsiębiorczości osób młodych.

KOMPLEKSOWY PAKIET DZIAŁAŃ

Ze środków EFS w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój stworzono kompleksowy pakiet działań mający na celu wsparcie ludzi młodych i prowadzący do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Na ten cel na lata 2014-2020 przeznaczono ponad **2 mld euro**.

Dzięki tym środkom ponad **740 tys. osób młodych poniżej 30 roku życia otrzyma wsparcie** i uzyska potrzebne na rynku pracy kwalifikacje, umiejętności zawodowe, odbędą staże i praktyki u pracodawców, skorzysta z zagranicznych staży, a także będzie mogło otrzymać środki na założenie własnej firmy.

Już w 2015 r. z tego wsparcia skorzysta około 65 tys. osób młodych w projektach realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy i inne organizacje wyłonione przez urzędy pracy.

Osoba młoda otrzyma kompleksową pomoc, która ma pomóc wejść jej na rynek pracy i zdobyć stabilne zatrudnienie.

Każdorazowo na pakiet działań w projektach EFS mogą składać się następujące elementy:

- opracowanie indywidualnego planu działania,
- doradztwo zawodowe, a także bezpośrednia pomoc w znalezieniu pracy,
- wysokiej jakości szkolenia, kursy zawodowe czy studia podyplomowe,
- staże i praktyki zawodowe u pracodawców,
- dotacje na założenie własnej działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia mające na celu zdobycie niezbędnej wiedzy do prowadzenia własnej firmy, a także pokrycie kosztów ubezpieczeń społecznych przez określony okres 12 miesięcy.

Pracodawca, który zdecyduje się zatrudnić osobę młodą będzie mógł liczyć na zwrot części kosztów zatrudnienia takiej osoby oraz otrzyma środki na wyposażenie stanowiska pracy dla niej.

W przypadku gdy osobie młodej uda się znaleźć pracę w innej miejscowości i będzie ona chciała ją podjąć, również będzie udzielone **dotatkowe wsparcie**. Obejmie ono m.in. pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępniego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania.

Projekty kierowane do ludzi młodych muszą oferować wyłącznie **wysokiej jakości zatrudnienie** rozumiane jako zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na okres co najmniej trzech miesięcy i na minimum ½ etatu. W przypadku umów cywilnoprawnych będzie to zatrudnienie na okres minimum trzech miesięcy z wynagrodzeniem odpowiadającym co najmniej minimalnej płacy oraz umożliwiającym odprowadzenie pełnych składek zdrowotnych i ubezpieczeniowych.

Ponadto, by zagwarantować osobom młodym, że po udziale w tych działaniach znajdą oni zatrudnienie, Rząd nałożył na podmioty realizujące to wsparcie wymóg w postaci **efektywności zatrudnieniowej**. Realizatorzy otrzymując środki zobowiązują się, że blisko połowa osób korzystających ze wsparcia znajdzie zatrudnienie po jego udzieleniu.

PROJEKTY KONKURSOWE MINISTERSTWA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Projekty te są realizowane przez instytucje wybrane w drodze konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wsparcie będzie ograniczone do **osób młodych w wieku 15-29 lat, które nie pracują i nie uczą się** z następujących grup:

- młodzież opuszczająca pieczę zastępczą, w tym w szczególności samotne matki (do roku po opuszczeniu instytucji),
- absolwenci młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii (do roku po opuszczeniu),
- absolwenci specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i specjalnych ośrodków wychowawczych (do roku po opuszczeniu) – specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży,
- matki przebywające w domach samotnej matki,
- osoby młode opuszczające zakłady karne lub areszty śledcze (do roku po opuszczeniu).

O realizację tych projektów będą mogły ubiegać się:

- jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii,
- Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze i Specjalne Ośrodki Wychowawcze,
- Domy Samotnej Matki,
- Centralny Zarząd Służby Więziennej,
- instytucje szkoleniowe,
- agencje zatrudnienia,
- organizacje pozarządowe,
- organizacje pracodawców,
- związki zawodowe albo organizacje tych związków,
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- publiczne służby zatrudnienia.

Na realizację projektów w 2015 r. roku przeznaczono **50 mln zł**.

Przed uruchomieniem każdego projektu prowadzona jest rekrutacja, więc aby uczestniczyć w projekcie trzeba spełnić jej warunki.

KONKURSY WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Osobny strumień pieniędzy na działania skierowane do ludzi młodych zostanie wykorzystany w ramach projektów realizowanych przez instytucje wybrane w drodze konkursów przez **Wojewódzkie Urzędy Pracy**.

Wsparcie to będzie również polegało na kompleksowej i indywidualnej aktywizacji zawodowej osób młodych i będzie uwzględniało cały katalog form pomocy, o których mowa wyżej, dobieranych osobom młodym zgodnie z ich potrzebami i wynikających z diagnozy z indywidualnego planu działania.

Różnica w porównaniu z projektami PUP jest taka, że wsparcie to będzie skoncentrowane na osobach młodych w wieku 15-29 lat **niezarejestrowanych jako bezrobotne**, które nie pracują i nie uczą się. Ponadto, projekty te będą realizowane przez instytucje wybierane w konkursie przez wojewódzkie urzędy pracy.

O realizację tych projektów będą mogły ubiegać się:

- instytucje szkoleniowe,
- agencje zatrudnienia,
- organizacje pozarządowe,
- organizacje pracodawców,
- związki zawodowe albo organizacje tych związków,
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- publiczne służby zatrudnienia.

Osoby młode, które chcą skorzystać z tego wsparcia powinny szukać informacji o tych projektach na stronach **Wojewódzkich Urzędów Pracy** albo w lokalnej prasie, telewizji, radiu i następnie kontaktować się już bezpośrednio z instytucjami, które będą realizować to wsparcie w celu uzyskania szczegółów.

Przed uruchomieniem każdego projektu prowadzona jest rekrutacja, więc aby uczestniczyć w projekcie trzeba spełnić warunki rekrutacji.

PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Powiatowe Urzędy Pracy realizują projekty skierowane do osób młodych w wieku 18-29 lat, które nie uczą się i są zarejestrowane jako bezrobotne i dla których w wyniku diagnozy ustalono I lub II profil pomocy.

Aby skorzystać z projektów EFS realizowanych przez PUP-y należy zarejestrować się jako osoba bezrobotna a następnie po ustaleniu indywidualnego planu działania i profilu pomocy, PUP będzie kwalifikował osoby do projektów.

W ciągu czterech miesięcy PUP ma obowiązek przedstawić każdej osobie młodej ofertę pracy, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu albo przekazać środki na założenie własnej firmy. Jest to gwarancja, jaką dają władze polskie każdej osobie młodej potrzebującej wsparcia w zdobyciu doświadczenia zawodowego czy znalezieniu satysfakcjonującej pracy.

OCHOTNICZE HUFCE PRACY

Wsparcie oferowane przez OHP również polega na **kompleksowej i indywidualnej aktywizacji zawodowej osób młodych** i uwzględnia cały katalog form pomocy, o których mowa w materiale.

Ochotnicze Hufce Pracy koncentrują swoją działania na młodzieży w wieku 15-24 lat, która zagrożona jest marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym i ma problemy z ukończeniem szkoły.

OHP w PO WER realizują już 4 projekty od sierpnia 2014 r., w których uczestnicy otrzymują szansę kontynuowania nauki, przyuczenia do zawodu, podniesienia swoich kwalifikacji, a także podjęcia zatrudnienia. Następne projekty będą realizowane w 2016 r.

Osoby młode, które chcą skorzystać ze wsparcia OHP powinny szukać informacji o projektach na stronie komendy Głównej OHP albo w prasie, telewizji, radiu i następnie kontaktować się już bezpośrednio z komendą Główną OHP.

STAŻE ZAGRANICZNE

Młoda osoba posiadająca w CV pozycję wskazującą na zdobycie doświadczenia u pracodawcy zagranicznego oraz nabycie konkretnych umiejętności, może mieć duży atut w procesie poszukiwania pracy w Polsce. **Wsparcie tego typu dedykowane jest osobom w wieku 18-35 lat, które nie pracują, nie uczą się ani nie szkolą (należą do grupy tzw. NEET).**

Dlatego, EFS oferuje młodym osobom:

- odpowiednie przygotowanie do rozpoczęcia stażu,
- realizację stażu u pracodawcy zagranicznego (w innym kraju UE),
- zróżnicowane formy wsparcia po powrocie do kraju,
- długofalową pomoc w podnoszeniu kompetencji społecznych, również poszukiwanych przez pracodawców w Polsce (m.in. pewność siebie, samodzielność, praca w zespole itd.).

Do ubiegania się o dofinansowanie na realizację tego typu projektów dopuszczono szeroką grupę podmiotów określonych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych PO WER (m.in. instytucje rynku pracy i pomocy społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, szkoły i uczelnie, przedsiębiorstwa itd.). Beneficjenci projektów wybierani będą w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rozwoju – pierwszy z nich ogłoszony został 2 kwietnia 2015 r. Podmioty te będą podejmowały działania w celu dotarcia do młodych osób, które mogłyby skorzystać z tego rodzaju wsparcia, a także będą prowadziły rekrutację uczestników do projektu.

Osoby młode, które chcą skorzystać z tego wsparcia powinny szukać informacji o projektach na stronie Ministerstwa Rozwoju www.power.gov.pl, gdzie będą podane dane instytucji realizujących projekty.

W 2015 r. uruchomione zostały pierwsze działania tego typu. Dzięki nim aż 2 tys. osób skorzysta z pomocy. Do 2020 r. taką możliwość będzie miało prawie 6 tys. osób w wieku 18-35 lat.

PAKIET DZIAŁAŃ DLA STUDENTÓW

W tej chwili poważnym problemem jest duże bezrobocie wśród ludzi młodych z wykształceniem wyższym i istniejący rozdźwięk pomiędzy tym, jakie kompetencje i umiejętności dają studentom studia, a oczekiwaniami pracodawców. Dlatego studenci otrzymają pomoc w uzyskiwaniu kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia praktycznego pozwalających wejść na rynek pracy i rozpocząć karierę zawodową w jak najkrótszym czasie po zakończeniu studiów.

Na ten cel zostanie przeznaczony ponad **1,1 mld euro**. Te pieniądze są dostępne w ramach Osi III PO WER „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju” oraz Osi IV PO WER „Innowacje społeczne i współpraca międzynarodowa (w powiązaniu z Erasmus+)”.

Działania te spowodują, że około 75 tys. studentów podniesie swoje kompetencje, a dodatkowo nawet 29 tys. studentów weźmie udział w zagranicznych wymianach studenckich. Za ich realizację będą odpowiadały uczelnie.

Na pakiet działań dla studentów będą składać się następujące elementy:

- **Możliwość skorzystania z programów rozwoju kompetencji**, które będą realizowały uczelnie. Dadzą one studentom możliwość skorzystania np. z certyfikowanych szkoleń, zajęć organizowanych we współpracy z pracodawcami, czy też zajęć praktycznych realizowanych w formule zespołów projektowych. Działania te koncentrują się na kompetencjach zawodowych, językowych, informatycznych, analitycznych, komunikacyjnych oraz przedsiębiorczości.

Zostały one uruchomione w 2015 r., łącznie przeznaczono na nie 250 mln zł. Będzie z nich mogło skorzystać 12,5 tys. studentów.

- **Wysokiej jakości programy stażowe.** Studenci będą mogli liczyć na wynagrodzenie za swoją pracę w okresie stażu i pokrywanie kosztów dojazdów lub zakwaterowania.

Na działania przeznaczono 280 mln zł. Będzie z nich mogło skorzystać 17 tys. studentów.

- **Pomoc w podejmowaniu przez studentów decyzji zawodowych**, której będą udzielały Akademickie Biura Karier. ABK będą wykorzystywały środki unijne na realizację usług związanych z doradztwem zawodowym dla studentów oraz komunikowaniu studentów z pracodawcami.

Na pakiet tych działań, które ruszyły w 2015 r. przeznaczono 35 mln zł i szacuje się, że ze wsparcia skorzysta 17 tys. studentów.

- **Zwiększenie skali działań** związanych z wymianami studenckimi w ramach Erasmus+.

W ramach już uruchomionych działań z tego rodzaju wsparcia będzie mogło skorzystać ponad 3 tys. studentów. Natomiast do 2020 r. – ok. 29 tys.

Polskie uczelnie motorem rozwoju

Uczelnie muszą się zmieniać: poprawiać jakość kształcenia, otwierać się na świat, kształcić absolwentów łatwo odnajdujących się na rynku pracy. Ułatwi to Program Wiedza Edukacja Rozwój.

W sumie na rozwój szkolnictwa wyższego w latach 2014-2020 przeznaczono aż 5 mld zł. Większość tych środków dystrybuowana będzie w ramach konkursów ogłaszanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które pełni rolę instytucji pośredniczącej w programie.

Studujesz? Praktykuj!

Konkurs Studujesz? Praktykuj! pozwoli uruchomić wysokiej jakości programy staży realizowane we współpracy z przedsiębiorcami. Dzięki niemu studenci zdobędą doświadczenie zawodowe i rozwiną kompetencje potrzebne na rynku pracy. Wyłonione w konkursie uczelnie zaoferują studentom staże trwające nie krócej niż miesiąc u jednego przedsiębiorcy, jakkolwiek preferowane będą staże 3-miesięczne, związane bezpośrednio z kierunkami studiów, co zapewni studentom praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy. Weźmie w nich udział co najmniej 30% studentów każdego rocznika na kierunku studiów objętym wsparciem.

Pierwszy konkurs o budżecie wynoszącym 145 mln zł już się odbył, ale do 2018 roku NCBR ogłosi jeszcze trzy nabory wniosków. O wsparcie będą mogły się ubiegać publiczne i niepubliczne szkoły wyższe kształcące co najmniej 100 studentów na studiach stacjonarnych. Kwota dofinansowania, jaką będzie mogła zdobyć uczelnia zależy od jej wielkości. Będzie to do 1,5 mln zł dla uczelni kształcących do 4 tys. studentów, aż do 5 mln zł dla uczelni kształcących co najmniej 12 tys. studentów.

Budżet całego działania w zakresie staży to 550 mln zł.

Akademickie Biura Karier

Kolejny konkurs NCBR skierowany jest do tych uczelni, które poprzez funkcjonujące w ich strukturach Akademickie Biura Karier prowadzą działania na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów. Zgłaszane w jego projekty muszą obejmować działania trwające nie mniej niż rok i dotyczyć zadań związanych z bezpośrednim wsparciem studentów, w szczególności indywidualnego poradnictwa zawodowego, zakładania własnej działalności gospodarczej, coachingu, mentoringu i kształcenia przedsiębiorczości. Warunkiem koniecznym jest ponadto wdrożenie działań w związku z podnoszeniem kompetencji pracowników Akademickich Biur Karier, niezbędnych do wsparcia studentów rozpoczynających aktywność zawodową na rynku pracy, a także monitoring karier zawodowych uczestników projektu. Wśród premiowanych wniosków znajdują się na przykład te, w których Akademickie Biura Karier świadczą podobne usługi dla studentów od 12 miesięcy lub posiadają status agencji zatrudnienia.

Kwota dofinansowania dla szkół wyższych zależy od ich wielkości i wynosi do 700 tys. zł dla uczelni kształcących do 4 tys. studentów i aż do 2,5 mln zł dla uczelni kształcących co najmniej 12 tys. studentów. Budżet ubiegłorocznego konkursu wynosił 35 mln zł, a nabór wniosków zakończył się 16 grudnia 2015 r. W ramach Programu Wiedza, Edukacja, Rozwój planowany jest jeszcze jeden konkurs wspierający Akademickie Biura Karier.

Paulina Gąsioriewicz-Płonka

Szansa na dobry start

Aż 740 tys. młodych osób, poniżej 30 roku życia będzie mogło w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój zdobywać nowe umiejętności zawodowe. Projekty realizować będą również Ochotnicze Hufce Pracy.

Ochotnicze Hufce Pracy pomagają w aktywizacji zawodowej młodzieży od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. W latach 2004-2006 zrealizowały siedem dużych projektów o wartości ponad 110 mln zł dla ponad 22 tys. młodych ludzi. W latach 2007-2013, w 16 projektach o wartości blisko 220 mln zł kwalifikacje podniosło ponad 75 tys. osób. Efekt jest widoczny, ponieważ po zakończeniu projektów, zatrudnienie znajdowało blisko 25% uczestników. W 2015 roku, ze wsparcia OHP skorzystało również ponad 70 tys. osób.

Flagowe projekty

W roku 2016 OHP w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój poprowadzą cztery projekty: „Obudź swój potencjał – YEI”, „Obudź swój potencjał – EFS”, „Akcja aktywizacja – YEI” oraz „Akcja aktywizacja – EFS”. Projekty oznaczone skrótem „YEI” będą finansowane w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative), a EFS – z obszaru Europejskiego Funduszu Społecznego. Łącznie wartość projektów YEI to 51 273 000 zł, a EFS 30 638 800 zł. Adresatami projektów będą osoby w wieku 15-24 lat, które nie kształcą się, nie szkolą i nie pracują (tzw. młodzież NEET) i są w związku z tym w szczególnie trudnej

Zajęcia indywidualne z pośrednikiem pracy w Młodzieżowym Centrum Kariery OHP w Giżycku. Fot. OHP

sytuacji na rynku pracy. Wsparcie zaoferowane przez OHP będzie dotyczyć głównie nabywania, podwyższania lub dostosowywania kompetencji i kwalifikacji zawodowych do warunków panujących na współczesnym rynku pracy. Na 2017 r. Ochotnicze Hufce Pracy przewidziały realizację projektu „Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”.

Piotr Sawczuk

Ośrodek Szkolenia Zawodowego OHP w Dobieszku. Zajęcia praktyczne na kursie obsługi koparko-ładowarek. Fot. OHP

Kto może liczyć na wsparcie OHP?

Z pomocy oferowanej przez OHP mogą skorzystać osoby w wieku 15-24 lat, zarejestrowane jako bezrobotne oraz osoby, które nie rejestrowały się w Urzędach Pracy. W projektach mogą brać udział też osoby już pracujące, które są zagrożone utratą pracy, które chcą zmienić pracę, bądź poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe. Oferta edukacyjna skierowana jest też do studentów, którzy potrzebują krótkoterminowego zatrudnienia i osób uczących się, które poszukują swej zawodowej i edukacyjnej ścieżki rozwoju.

Doświadczenie poprzez mobilność

Młodzi ludzie, po ukończeniu edukacji często mają trudności z płynnym przejściem w życie zawodowe. Problemem nie jest złe wykształcenie, ale brak doświadczenia oraz różnica między zdobytą w trakcie edukacji wiedzą, a wymaganiami pracodawców. Programy zwiększające mobilność młodzieży, które działają w ramach IV osi Programu Wiedza Edukacja Rozwój, pomagają to doświadczenie zdobyć.

Nauka czy praca za granicą kształtuje zdolności przystosowania się do nowych warunków, pracy w zespole. To możliwość nauki języka obcego, poszerzenia horyzontów. Wszystko to sprawia, że młody człowiek jest bardziej atrakcyjny na rynku pracy.

Ponadnarodowa IdA

Program IdA w 2009 r. zainicjowało Federalne Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym założeniem programu jest zwiększenie zatrudnienia na krajowym rynku pracy osób młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz długotrwale bezrobotnych poprzez zrealizowanie przez te osoby zagranicznych staży i praktyk.

Konkurs programu IdA ogłoszony 2 kwietnia 2015 roku był pierwszym konkursem w IV osi PO WER na działania mobilnościowe. Skierowano go do wnioskodawców, którzy chcą zorganizować zagraniczne staże i praktyki dla osób w wieku 18-35 lat z tzw. grupy NEET (osoby niepracujące, nieuczące się i nieuczące). Uczestnicy mają zagwarantowane wsparcie na etapie przygotowania do wyjazdu, pobytu za granicą i po powrocie do kraju. Każdy projekt musi być realizowany w partnerstwie ponadnarodowym, czyli z innym podmiotem z państwa członkowskiego UE. Podczas naboru, który zakończył się 30 czerwca 2015 r., zostały złożone 342 wnioski o dofinansowanie. Polskie organizacje najczęściej zawierały partnerstwa z organizacjami z Niemiec, Hiszpanii i Włoch. W pierwszej edycji z programu może skorzystać ok 2

tys. młodych Polaków. Kwota przeznaczona na konkurs to ponad 70 mln zł.

Dla studentów: Erasmus+

Erasmus to jeden z najbardziej rozpoznawanych programów Unii Europejskiej. W latach 2014-2020 z Erasmus+ ma skorzystać ok. 4 mln osób, w tym 2 mln studentów oraz 800 tys. wykładowców, nauczycieli, młodzieży i osób pracujących z młodzieżą. Za program w Polsce odpowiedzialna jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Realizuje ona również projekty finansowane w ramach IV osi PO WER. W grudniu 2015 roku rozpoczęła się realizacja projektu „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadr kształcenia zawodowego”. Uczestniczący w nim uczniowie, absolwenci i nauczyciele wzmocnią swoje umiejętności i kompetencje zawodowe. Program ma trwać do końca 2017 roku. Szacuje się, że w zagranicznych stażach i praktykach weźmie udział 5500 osób. W sierpniu 2015 roku rozpoczęła się realizacja drugiej edycji tego projektu, która ma potrwać do końca 2018 roku. Weźmie w niej udział ok. 13 tys. osób. Kolejnym projektem finansowanym przez PO WER jest projekt „Zagraniczna mobilność studentów z niepełnosprawnością oraz znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej”. Dzięki projektowi na zagraniczne wyjazdy stypendialne ma szansę 240 studentów z niepełnosprawnościami i 2835 studentów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. Wszystkie projekty są realizowane na zasadach programu Erasmus+.

Katarzyna Wypustek

Pożyczki dla młodych

Młodzi przedsiębiorcy mogą liczyć na wsparcie finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego, w którego ofercie warto zwrócić uwagę na kilka form współpracy.

Jedną z nich jest rządowy program „**Pierwszy biznes – wsparcie w starcie**”. Pod tą nazwą kryją się nisko oprocentowane pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub na utworzenie nowych miejsc pracy.

Program skierowany jest do osób niezatrudnionych i niewykonujących innej pracy zarobkowej: studentów, absolwentów szkół i uczelni wyższych, osób bezrobotnych, a także do prowadzących już działalność gospodarczą, ale planujących utworzenie nowych miejsc pracy. Maksymalna kwota pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej to 20-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (obecnie – 77906,60 zł). Preferencyjne oprocentowanie wynosi obecnie 0,44%, okres spłaty – do 7 lat. Na utworzenie nowego miejsca pracy można otrzymać maksymalnie 6-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (obecnie – 23371,98 zł), preferencyjne oprocentowanie wynosi obecnie 0,44%, okres spłaty – maksymalnie 3 lata. Oferta BGK jest częścią „Gwarancji dla młodzieży”.

Inicjatywa JEREMIE – skierowana jest do mikro, małych i średnich firm, w tym również start-upów. Beneficjentami mogą być przede wszystkim podmioty we wczesnej fazie rozwoju, bez historii kredytowej, nie posiadające zabezpieczeń o wystarczającej wartości. Produkty JEREMIE dostępne są na terenie 6 województw (dolnośląskie, łódzkie, mazowiecki, pomorskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie).

Innym instrumentem finansowym dostępnym w ramach Inicjatywy JEREMIE są wejścia kapitałowe, oferowane mikro, małym i średnim firmom, jak również tym będącym we wczesnej fazie rozwoju (seed) lub w fazie rozruchu (start-up). Produkt ten dostępny jest na terenie województwa pomorskiego i zachodniopomorskiego.

Beata Michalik

Więcej informacji można znaleźć na: www.bgk.pl

Weź udział w konkursie!

Zrealizowałeś ciekawy projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich lub zasz taki projekt w twojej okolicy?

Dodaj krótki opis i zdjęcia, filmy lub prezentację projektu do Mapy Dotacji poprzez formularz na stronie www.mapadotacji.gov.pl.

Do wygrania karty upominkowe do jednej z sieci księgarskich – jedna o wartości 100 zł oraz dwie o wartości 50 zł.

Ważne: w konkursie mogą wziąć udział osoby posiadające prawa autorskie do materiałów oraz opisu projektu, a także dysponujące oświadczeniami do wykorzystania wizerunku osób uwiecznionych na zdjęciach.

Szczegółowe zasady konkursu oraz listę zwycięzców poprzedniej edycji można znaleźć na stronie: www.mapadotacji.gov.pl

Uczelnia wielu możliwości

O projektach realizowanych przez Politechnikę Białostocką, rozwoju uczelni i jej potencjału naukowego – rozmawiamy z dr. hab. inż. Romanem Kaczyńskim – prorektorem ds. rozwoju i współpracy.

Roman Kaczyński, prorektor ds. rozwoju i współpracy Politechniki Białostockiej

– Jesteśmy na Politechnice Białostockiej – uczelni, która w ostatnich latach bardzo się rozwinęła, dała się poznać - nie tylko w regionie - jako placówka stawiająca na innowacje, badania naukowe, dobrą infrastrukturę. W jaki sposób Politechnika kształtuje swoją ofertę, by przyciągnąć studentów?

Są trzy kierunki, zgodnie z którymi staramy się pracować. Po pierwsze – ważne jest przygotowywanie takiej oferty edukacyjnej, po której można znaleźć dobrą pracę. Młodzi ludzie myślą dziś w kategoriach „co zagwarantuje mi lepszą i pewniejszą przyszłość”. Stąd stawiamy na rozwój takich kierunków jak informatyka, logistyka, czy odnawialne źródła energii. Szczególnie na ten ostatni kierunek, który ma być specjalizacją PB – uczelni położonej w regionie znanym jako „zielone płuca”, dbającym o środowisko i dążącym do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej. Druga rzecz to możliwość rozwoju naukowego i rozwijania pasji. Inwestowanie w działalność kół naukowych, stwarzanie przestrzeni do badań naukowych nie tylko studentom, ale również pracownikom naukowym. Docenianie projektów, które są nagradzane w kraju i za granicą i które stają się swoistą wizytówką uczelni, jak chociażby Łazik Marsjański, Photon czy bolid wyścigowy. Staramy się także inwestować jak najwięcej w infrastrukturę uczelni, która ma służyć przyszłościowym, innowacyjnym dziedzinom, mogącym stać się z czasem nie tylko specjalizacją regionu, ale i Polski. OZE to przecież jedna z naszych regionalnych inteligentnych specjalizacji.

– Wymień Pan najbardziej przyszłościowe kierunki studiów, które funkcjonują na Politechnice Białostockiej. Ale potencjał leży przecież nie tylko w obleganej przez

młodziem inżynierom czy nowatorskich odnawialnych źródłach energii?

Jest też stały popyt na kierunki tradycyjne, takie jak architektura, urbanistyka, mechanika i budowa maszyn, automatyka i robotyka, bioinżynieria. Są to stałe elementy naszej struktury, chociaż i one są sukcesywnie unowocześniane. W naszym regionie jest dużo przedsiębiorstw, które stwarzają miejsca pracy dla absolwentów wymienionych kierunków. Jest to więc nie tylko odpowiedź na oczekiwania studentów, ale również na zapotrzebowanie pracodawców z lokalnego rynku pracy. Jeśli chodzi o nowe kierunki, np. OZE czy energetyka – to dopiero zapowiedź tego, co będzie. Studenci muszą się do nich przekonać, a na prawdziwy rozwój ich popularyzacji pozwoli dopiero odzew gospodarki, potrzeba zatrudnienia, która z czasem będzie coraz większa. Robiliśmy wstępne badania wśród przedsiębiorców dotyczących możliwości zatrudnienia w ramach projektu OZE i okazało się, że nowe kierunki spotkały się z ich ciepłym przyjęciem. Zadeklarowali oni gotowość zatrudnienia przyszłych absolwentów na co najmniej 3 miesiące. To też

Dzięki FE Politechnika Białostocka utworzyła m.in.:

- INNO-EKO-TECH, czyli Innowacyjne Centrum Dydaktyczno-Badawcze Alternatywnych Źródeł Energii, Budownictwa Energooszczędnego i Ochrony Środowiska (PO IiŚ),
- Centrum Nowoczesnego Kształcenia (PO RPW).

pokazuje że uczelnia poszła w dobrą stronę zarówno z nowymi kierunkami, jak i specjalizacją w OZE.

– Proszę opowiedzieć o projektach Politechniki takich jak Centrum Nowoczesnego Kształcenia i INNO-EKO-TECH. W jaki sposób realizacja tych projektów wpłynęła na rozwój potencjału badawczego i edukacyjnego uczelni?

Projekt Centrum Nowoczesnego Kształcenia miał służyć przede wszystkim poprawie warunków kształcenia na wszystkich kierunkach. CNK to jest nowoczesna biblioteka, z której korzystają wszystkie wydziały, to jest studium języków obcych na dobrym poziomie, z bardzo dobrym zapleczem, to są pokoje pracy grupowej i indywidualnej, system e-learningowy służący całej uczelni.

INNO-EKO-TECH z kolei miał za zadanie w pierwszej kolejności umożliwić prowadzenie badań nad energią ze źródeł odnawialnych, budownictwem energooszczędnym, ochroną środowiska. Ale projekt ten to nie tylko badanie energii z wiatru czy słońca, to również urządzenia służące drogowcom – aparatura unikalna w skali kraju, a może nawet Europy. To możliwość badania budynków energooszczędnych na potężnej hali, którą posiadamy. To są też znakomite laboratoria chemiczne, na bardzo wysokim poziomie. W nich nasi chemicy mogą robić rzeczy, których do tej pory robić nie mogli. Słowem – to jest otwarcie drzwi dla naukowców, którzy mogą w końcu zacząć rozwijać skrzydła.

Oba te projekty przyczyniły się do tego, że uczelnia ma możliwość wprowadzenia nowych form kształcenia, chociażby e-learningu. Rozwój laboratoriów naukowych ma znaczenie nie tylko dydaktyczne, zwiększa rolę uczelni jako ośrodka naukowego, umożliwia włączanie się w projekty naukowe np. w ramach europejskiej przestrzeni badawczej. Dotychczas, nie posiadając odpowiedniego zaplecza technicznego, nie byliśmy brani pod uwagę jako pełnoprawny partner

takich badań. Aktualnie, z bazą dydaktyczną i laboratoryjną, w którą za inwestowaliśmy ponad 100 milionów złotych, znaczymy w świecie nauki o wiele więcej. Możemy zapraszać do współpracy uznane autorytety naukowe polskie i zagraniczne, sami też jesteśmy zapraszani. Oprócz tego coraz częściej zgłaszają się do nas przedsiębiorcy, którzy chcą korzystać z naszej aparatury, prowadzić z nami wspólne badania naukowe. W tej chwili można powiedzieć, że rozwój współpracy uczelni z przedsiębiorcami jest niemal lawinowy.

– Sukcesy związane z takimi projektami jak łażaki marsjańskie czy Photon na pewno zwiększyły rozpoznawalność uczelni w regionie i w kraju. Jakie – poza promocją – efekty przyniosły te przedsięwzięcia Politechnice Białostockiej i jej studentom?

Te projekty to nasza wizytówka, ich efekt promocyjny był znakomity, stało się o nas głośno. Ale dla studentów to przede wszystkim możliwość pracy nad innowacyjnymi rozwiązaniami, prawdziwa przygoda i szansa na wdrażanie własnych pomysłów, rozwijanie umiejętności pracy w grupie. Pracując przy tych projektach studenci tworzyli miniprzedsiębiorstwa, w których każdy miał ściśle określoną rolę – ktoś koordynował pracę całej grupy, ktoś inny zajmował się kwestiami mechanicznymi, jeszcze inni – elektroniką, promocją, itd. Mieli wspólny cel – np. wygraną w konkursie czy wyjazd za granicę – i realizowali go nawet nie zdając sobie sprawy, że przygotowują się w ten sposób do prowadzenia prawdziwej firmy. To jednak nie wszystko, bo liczymy też na praktyczne efekty projektów. Już teraz zgłaszają się do nas firmy, które są zainteresowane podpisaniem umowy na produkcję łażaków. Nie mogę na razie mówić o szczegółach, bo są to jeszcze sprawy niedograne, ale mam nadzieję, że rozmowy przyniosą konkretne skutki.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała: Beata Michalik
Fot. Politechnika Białostocka

Kierunek: przedsiębiorczość

W ciągu zaledwie sześciu lat w naszym kraju powstała, prawdopodobnie największa w Europie, sieć wspierania przedsiębiorczości startupowej. Obejmuje ona Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości i centra rozwoju biznesu AIP Business Link.

„Droga do Polski Przedsiębiorczej” to projekt Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości (AIP), sfinansowany z Programu Innowacyjna Gospodarka. Dedykowany jest początkującym przedsiębiorcom, którzy w 50 inkubatorach przedsiębiorczości i 10 centrach AIP Business Link mogą skorzystać z oferowanych tam usług **preinkubacji** lub **inkubacji**.

Pierwsza oferta jest przeznaczona dla osób, które w ramach inkubatorów przedsiębiorczości chcą przetestować swoje pomysły na własny biznes. Druga – skierowana do tych, którzy już prowadzą własną działalność gospodarczą. Mogą oni skorzystać z usług centrów rozwoju biznesu, tj. AIP Business Link.

1-2-3 przedsiębiorcą jesteś Ty

W ramach usług preinkubacji nowo powstałym przedsiębiorcom mogą „nauczyć się fachu”, korzystając przy tym z zestawu proinnowacyjnych usług, oferowanych przez inkubatory AIP. W kwocie miesięcznego abonamentu, która stanowi ok. 1/10 kosztów ponoszonych przez podmioty działające poza inkubatorem, przedsiębiorca ma możliwość prowadzenia działalności gospodarczej „na próbę”. Na przykład – wykorzystując osobowość prawną Fundacji AIP. Uczestnicy programu preinkubacji mogą skorzystać z usług księgowych, kadrowych lub zasięgnąć pomocy prawnej. Możliwe

są również indywidualne konsultacje, które mają pomóc m.in. w tworzeniu strategii rozwoju przedsiębiorstwa, doprecyzowaniu oferty biznesowej lub zidentyfikowaniu klientów oraz potencjalnych kontrahentów i partnerów. Większość z usług oferowanych przez inkubatory AIP dostępna jest w formie online. Zysk z działalności przedsiębiorstwa, który trafia do kieszeni uczestnika, to różnica między wygenerowanymi przychodami, a kosztami obsługi jego działalności.

1200

ponad 1200 utworzonych stanowisk do pracy w inkubatorach AIP i AIP Business Link

77

77 osób z 49 przedsiębiorców w objętych programem RTG do końca 2015 r.

8 000

prawie 8 000 zweryfikowanych pomysłów biznesowych

Bezpośrednie efekty projektu

82

82 miejsca pracy dla ekspertów z różnych obszarów wspierania przedsiębiorczości

11 000

blisko 11 000 startupów działających w ramach AIP

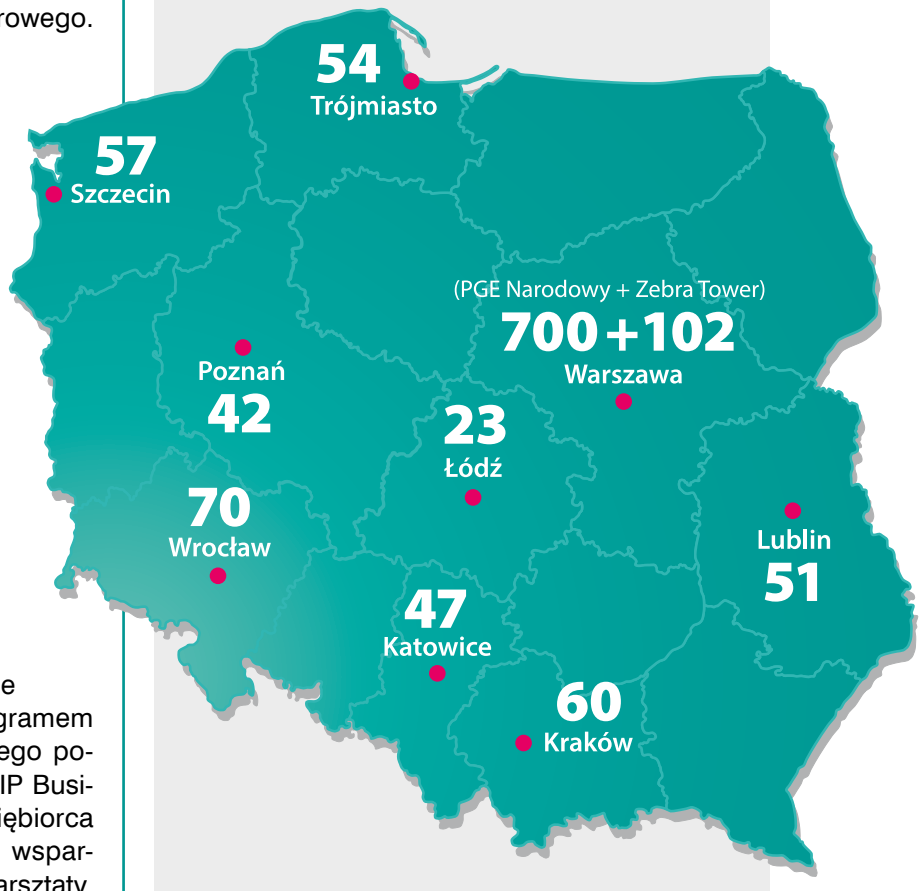
Poza wsparciem „wirtualnym”, uczestnicy programu preinkubacji mogą korzystać z przestrzeni do pracy w dowolnym inkubatorze AIP w całej Polsce, w tym z dostępnego w nim sprzętu komputerowego i biurowego. Możliwe jest również wykorzystanie sal na spotkania biznesowe.

Biznes nabiera tempa

Kolejnym krokiem na ścieżce rozwoju młodego przedsiębiorcy jest wsparcie w ramach programu inkubacji AIP Business Link. Uczestnicy programu preinkubacji mogą z niego skorzystać na zasadzie pierwszeństwa.

Program inkubacji w ramach AIP Business Link (AIP BL) stanowi odpowiedź na najczęstsze problemy, jakie młode firmy napotykają w początkowym okresie swojej działalności. Po zgłoszeniu przez przedsiębiorcę chęci udziału w programie inkubacji (nazywanym również programem akceleracji), następuje weryfikacja jego potencjału przez menedżera danego AIP Business Link. Na tej podstawie przedsiębiorca uzyskuje dostęp do bogatej oferty wsparcia. Obejmuje ona np. szkolenia i warsztaty,

AIP Business Link w Polsce (liczba stanowisk pracy)

Stworzyliśmy warunki do realizacji marzeń

Jacek Aleksandrowicz,
Wiceprezes Fundacji Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości

– Projekt AIP „Droga do Polski Przedsiębiorczej” powoli zbliża się ku końcowi. Czy możemy pokusić się o pierwsze podsumowanie jego realizacji?

W ramach projektu udało nam się zrealizować nasze pierwotne zamiary stworzenia ekosystemu wspierania innowacyjnej przedsiębiorczości. To był bardzo intensywny czas. Od rozpoczęcia projektu powstało 50 akademickich inkubatorów przedsiębiorczości i 10 centrów rozwoju biznesu, jednak nie tylko o rozwój infrastruktury nam chodziło. Wydaje mi się, że udało nam się tchnąć w młodzież ducha przedsiębiorczości, stworzyć im odpowiednie warunki do prowadzenia własnej działalności i, co tu dużo mówić, realizacji własnych marzeń.

– Co konkretnie udało się osiągnąć od roku 2009?

Dziś naprawdę mamy się czym pochwalić. Wsparliśmy ponad 10 tys. startupów, trafiło do nas prawie 8 tys. pomysłów na biznes, często zaskakujących swoją innowacyjnością. Takie marki jak Misbehave, Glov, Ket2Print czy Qpony.pl wywodzą się właśnie z AIP. Nasi „podopieczni” uczestniczą w najważniejszych prestiżowych wydarzeniach w swoich branżach. Tych liczb można przytoczyć naprawdę wiele. Nie wspominając już o efektach, które nie sposób przedstawić ilościowo, jak kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, zmiana ich motywacji, przekładająca się np. na chęć pozostania w kraju. I to tylko dzięki stworzonym odpowiednim możliwościom prowadzenia własnej firmy. To wszystko udało nam się osiągnąć w ciągu zaledwie 6-ciu lat!

a także indywidualne spotkania mentoringowe, poświęcone m.in. omówieniu ewentualnych problemów w prowadzeniu działalności. Początkujący przedsiębiorcy mają również całodobowy dostęp do nowoczesnej infrastruktury biurowej we wszystkich placówkach AIP BL, wraz z niezbędnym wyposażeniem, dostępem do Internetu oraz sprzętu multimedialnego. Mogą też korzystać z adresu dane go AIP BL jako własnego, m.in. na potrzeby odpowiednich rejestrów prowadzonych przez organy administracji publicznej lub obsługi korespondencji przychodzącej.

AIP BL oferują usługi dla przedsiębiorców, ale równie duży nacisk kładą na tworzenie środowiska startupowego w danym województwie oraz w skali kraju. Służą temu m.in. cykliczne spotkania branżowe, jak również wydarzenia organizowane ad hoc. Stanowią one doskonałą okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń oraz poszukiwania inspiracji, zarówno wśród innych uczestników programu akceleracji, jak i czerpanych z doświadczeń zapraszanych do udziału w ww. spotkaniach gości specjalnych.

Podbijaj zagraniczne rynki

Przedsiębiorcy korzystający z pakietów w ramach AIP Business Link od dwóch lat mogą również korzystać z programu zagranicznej akceleracji – Ready to Go (RTG). Jest on dedykowany start-upom, szczególnie początkującym, które mają szansę rozwinięcia swoich produktów i usług na rynkach zagranicznych. Na chwilę obecną RTG realizowany jest w USA, Wielkiej Brytanii, Chinach oraz Izraelu. Program obejmuje część przygotowawczą, realizowaną w Polsce oraz część właściwą, która odbywa się już z udziałem partnerów AIP za granicą. Podczas takiego 1-2 tygodniowego pobytu w wybranym kraju uczestnicy korzystają m.in. z infrastruktury oraz oferty szkoleniowej i mentoringowej, zapewnianej przez organizatora zagranicznego. Wyjazd obejmuje również spotkania z potencjalnymi inwestorami i partnerami, udział w minimum jednym wydarzeniu sieciującym oraz wizycie studyjnej w ośrodku badawczym. Uczestnicy programu RTG mogą liczyć na pokrycie 100% kosztów wyjazdu, włączając w to transport i zakwaterowanie.

Maciej Kolczyński

Key2Print – etap preinkubacji

Key2Print to oprogramowanie pozwalające firmom w branży poligraficznej i reklamowej na sprzedaż produktów i obsługę klientów internetowych. Jego twórca rozpoczął swoją przygodę z biznesem w warszawskim Inkubatorze AIP przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Marka Key2Print jest globalnie rozpoznawalna w branży poligraficznej, posiadając obecnie ponad 170 sklepów na całym świecie. W 2015 r. Fundusz inwestycyjny Giza Polish Ventures zainwestował w Key2Print 1,8 mln zł.

Vintom – etap inkubacji

Firma Vintom, która korzysta z programu akceleracji w AIP BL Warszawa od początku 2014 r., zastępną stworzeniem technologii Render API. Dzięki personalizacji filmów video w internetowych kampaniach sprzedażowych oraz marketingowych, technologia ta umożliwiła automatyzację procesu sprzedaży. AIP BL wyróżniło firmę umieszczając ją wśród dziesięciu najlepszych startupów wybranych w rankingu TOP10 Business Link. Firma została również doceniona na rynku amerykańskim – jedna z kampanii współtworzonych przez Vintom znalazła się w finale międzynarodowego konkursu HubSpot Customer Awards 2015.

W grupie siła

Sukces badań naukowych zależy dziś w dużej mierze od dobrej współpracy wielu specjalistów, czasem z różnych dziedzin. Dlatego tak ważne jest, by świeżo upieczonych badaczy od samego początku uczyć pracy zespołowej.

Dlaczego chorujemy na cukrzycę? Jak mierzyć odległości w kosmosie? Gdzie szukać nowych źródeł światła? To tylko parę przykładów z wielu pytań, na które odpowiedzi szukali naukowcy prowadzący badania współfinansowane w ramach programu TEAM. Co ważne, w większości byli to młodzi badacze, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z nauką. Dzięki wsparciu ze środków unijnych mieli okazję, często po raz pierwszy, pracować w profesjonalnych zespołach badawczych.

Lider i mentor

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej przez cztery lata rozdysponowała 154 mln złotych na wsparcie projektów kierowanych przez doświadczonych badaczy, ale realizowanych przez tych, którzy na swój dorobek naukowy dopiero zaczynają pracować. To było kluczowe kryterium. Jeśli zespół tworzyli studenci, doktoranci i młodzi doktorzy, a na jego czele stał lider z wartościowymi osiągnięciami na polu nauki, to ich wspólny projekt miał szansę na finansowanie ze środków programu TEAM. Udało się to 73 zespołom, choć chętnych było znacznie więcej – w dziewięciu konkursach złożono 515 wniosków.

Zespoły finansowane z programu TEAM otrzymały fundusze pozwalające na prowadzenie zaplanowanych badań. Stypendia stanowiły wynagrodzenie dla studentów, doktorantów i młodych doktorów za ich pracę, zaś realizacji celów całego zespołu służył grant. Mógł być przeznaczony na zakup sprzętu, finansowanie badań i wynagrodzenie dla kierownika. Niezwykle ważnym aspektem każdego projektu była też współpraca z zagranicznymi partnerami – koszty takich kooperacji również pokrywano z grantu.

Program TEAM był dotowany ze środków Programu Innowacyjna Gospodarka

Zespół kierowany przez prof. Wiesława Gruszeckiego z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS) w Lublinie w 2011 roku dostał ponad 3,27 mln złotych grantu badawczego TEAM na doskonalenie metod obrazowania cząstek podstawowych. Fot. Magdalena Wiśniewska Krasieńska

w latach 2008–2012 i w tym czasie skorzystało z niego 1163 stypendystów. Wielu z nich miało okazję po raz pierwszy pracować przy poważnych projektach badawczych – uczyli się współpracy przy zaawansowanych eksperymentach, mieli okazję korzystać z doświadczeń kolegów i poznawali zasady współpracy między jednostkami badawczymi na całym świecie. Nic dziwnego, że zapowiedziano kontynuację programu. Instrument jest częścią Działania 4.4 Programu Inteligentny Rozwój. Za udzielanie grantów odpowiadać będzie – jak poprzednio – Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, która od lat intensywnie pomaga w rozwoju i promocji naszych badaczy.

Arkadiusz Kaczanowski

Inwestor poszukiwany

Starter i BizNest to instrumenty, które zostaną uruchomione przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach Programu Inteligentny Rozwój w 2016 r. Mają one ułatwić start w biznesie poprzez wypełnienie luki finansowej w systemie wsparcia młodych, innowacyjnych przedsiębiorstw.

Wsparcie w ramach obu instrumentów kierowane będzie bezpośrednio do inwestorów, którzy „wyłowią” start-upy najlepiej rokujące i dofinansują te, które nie są w stanie pozyskać kredytu bankowego ze względu na brak zabezpieczeń lub historii kredytowej.

Kapitał na start

Program Starter będzie kontynuacją wcześniejszych działań PARP, związanych z wspieraniem funduszy kapitału zaangażowanego w latach 2007-2013. PARP dokapitalizowała wówczas ponad 70 funduszy, czego owocem były inwestycje w ponad 900 innowacyjnych start-upów. Instrument wesprze głównie te przedsiębiorstwa, które działają w takich branżach jak: medycyna, life science (np. biotechnologia, biologia molekularna) teleinformatyka czy ochrona środowiska. Starter docelowo ma wspierać finansowo start-upy, a najlepszymi – z punktu widzenia PARP – pośrednikami w udzielaniu tej pomocy będą fundusze zaangażowane, wspierane przez fundusze Venture Capital o ugruntowanej pozycji na rynku. Są one w stanie realizować długoterminowe i duże projekty i jednocześnie podzielić się z młodymi

przedsiębiorcami swoim doświadczeniem oraz kompetencjami.

Pod skrzydłami

Inwestycja w innowacyjny projekt może być mniej ryzykowna, jeśli prywatni inwestorzy – Anioły Biznesu – połączą siły i utworzą sieć. Jako grupa co najmniej trzech podmiotów, będą mieć szansę na dofinansowanie z instrumentu BizNest. Tego rodzaju forma wsparcia ma zachęcić potencjalnych inwestorów do zrzeszania się i inwestowania w początkujące, innowacyjne przedsiębiorstwa. Z diagnozy sektora wynika, że nasze rodzime Anioły Biznesu – nawet te zainteresowane wspieraniem start-upów – są wciąż mniej majątne niż inwestorzy w USA czy Europie Zachodniej, a ponadto bardziej obawiają się ryzyka będącego nieodłącznym elementem innowacyjnych przedsięwzięć. Dzięki instrumentowi BizNest będą mogły działać bardziej aktywnie – wyszukiwać obiecujące, innowacyjne firmy i inwestować w ich działalność, przy finansowym wsparciu z Funduszy Europejskich.

Beata Michalik

Wypełniamy lukę finansową

dr Michał Bańka, dyrektor Departamentu Wsparcia Instytucji Otoczenia Biznesu w PARP

Świat inwestycji we wczesnej fazie rozwoju, współtworzony przez start-upy oraz inwestorów prywatnych (fundusze venture capital i aniołów biznesu), to obecnie jedno z najbardziej dynamicznie rozwijających się i emocjonujących środowisk, w którym PARP funkcjonuje od początków jego kształtowania w Polsce. Ze względu na kluczową rolę, jaką prywatni inwestorzy odgrywają w wypełnianiu napotykaną przez start-upy lukę finansową, to właśnie na ich zaangażowaniu oparliśmy konstrukcję instrumentów programowanych w PARP tj. Startera i BizNesta. Jednocześnie, poza kapitałem, nieoceniona jest rola tzw. smart money, czyli doświadczenia, pomocy menedżerskiej i kontaktów biznesowych, którymi inwestor dzieli się ze spółką.

Nauka w cyberprzestrzeni

Dofinansowanie infrastruktury uczelni wyższych, kształcących na kierunkach ścisłych, to opłacalna inwestycja. Przykład? Laboratorium Zanurzonej Wizualizacji Przestrzennej (LZWP). Inwestycje takie jak ta umożliwiają studentom oraz młodym naukowcom prowadzenie innowacyjnych, specjalistycznych badań na światowym poziomie.

– Laboratorium Zanurzonej Wizualizacji Przestrzennej to technologiczna perełka. Proszę powiedzieć na czym polega działanie pracowni?

Dr inż. Jacek Lebieź z Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej, opiekun projektu: Jest to jaskinia rzeczywistości wirtualnej, w kształcie sześciangu. Jedna ze ścian instalacji jest ruchoma, co umożliwia wejście do jej środka. Ściany pełnią rolę ekranów, na których wyświetlane są obrazy w technice 3D. Towarzyszy im dźwięk przestrzenny. Dzięki temu człowiek przebywający w jaskini ma wrażenie, że znalazł się we wnętrzu innego świata. Widzi przestrzennie i może się swobodnie przemieszczać.

– Jakie jest praktyczne wykorzystanie tej jaskini?

Jaskinia pozwala na prototypowanie budynków, pojazdów czy maszyn, umożliwiając ocenę wizualną planowanego rozwiązania. Nadaje się także do wirtualnego zwiedzania nieosiągalnych innymi metodami obiektów, takich jak Układ Słoneczny albo cząsteczka chemiczna. Może służyć też jako pole do ćwiczeń dla lekarzy, żołnierzy czy strażaków. Wystarczy tylko opracować odpowiedni program odtwarzający np. wnętrze płonącego wieżowca, poligon wojskowy czy salę operacyjną. Jaskinia może być ponadto użyteczna w leczeniu osób cierpiących na różnego typu fobie i lęki.

– W Polsce działają już podobne instalacje. Co odróżnia Gdańskie Laboratorium od innych?

Gdańska jaskinia przewyższa je parametrami technicznymi. Jako jedyna w Polsce dostarcza obraz, którym człowiek jest otoczony ze wszystkich stron. Innym jaskiniom brakuje sufitu i jednej ze ścian. Ekran LZWP są wykonane z wytrzymałych płyt akrylowych,

w przeciwieństwie do innych jaskiń wykorzystujących ekrany miękkie i łatwo deformowalne. Działa także w oparciu o dwa alternatywne systemy stereoskopii pozwalające na widzenie przedmiotów w różnej odległości. Jeszcze jeden element decyduje o unikatowości LZWP, nawet w skali światowej. Do jaskini można wprowadzić symulator chodu. Jest to przezroczysta kula, która – na wzór kołowrotka dla chomika, obraca się podczas chodzenia. Pozwala ona uczestnikowi symulacji znajdującemu się w jej wnętrzu na nieograniczone przemieszczanie się przez świat wirtualny własnymi krokami.

– Kto przede wszystkim korzysta z tej inwestycji?

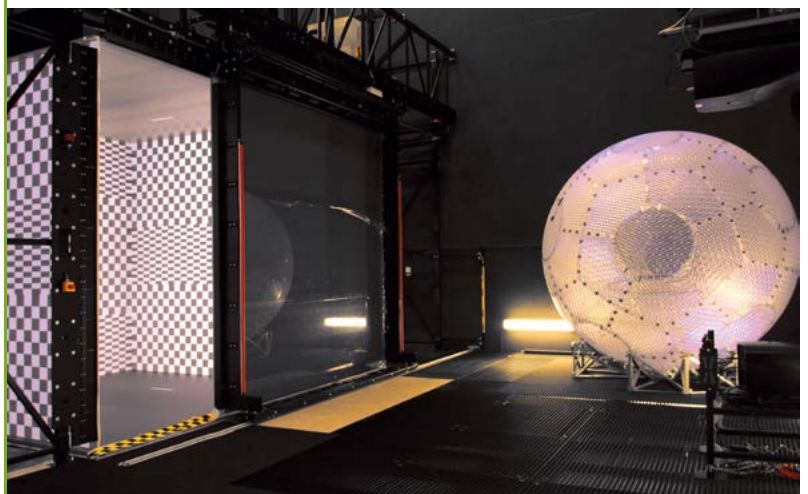
Jaskinia działa od ponad roku. W tym czasie korzystali z niej przede wszystkim studenci oraz pracownicy naukowcy, nie tylko z Politechniki Gdańskiej. Aktualnie realizowanych jest kilka projektów inżynierskich i prac magisterskich. Równolegle pracujemy nad rozszerzeniem funkcjonalności laboratorium. LZWP jest gotowe otworzyć swoje podwoje również dla innych zainteresowanych.

– Dziękuję za rozmowę.

Alicja Pietrowska

Dr inż. Jacek Lebieź,
Wydział Elektroniki,
Telekomunikacji
i Informatyki
Politechniki
Gdańskiej

Laboratorium Zanurzonej Wizualizacji Przestrzennej - projekt „Nowoczesne Audytoria Politechniki Gdańskiej” zrealizowany ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, wkład UE: 36,84 mln zł. Fot. Politechnika Gdańska

FUNDUSZE DLA MŁODYCH

WSPARCIE ZATRUDNIENIA W PROGRAMIE WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

wsparcie dla **740** tys. osób:

- indywidualne plany działania dla osób bezrobotnych
- doradztwo zawodowe
- oferty pracy z Powiatowych Urzędów Pracy
- staże (także zagraniczne)
- praktyki u pracodawców
- szkolenia jak prowadzić własny biznes
- środki na założenie własnej firmy
- po założeniu działalności pokrycie kosztów ubezpieczeń społecznych przez 12 miesięcy

SZKOLNICTWO ZAWODOWE W 16 PROGRAMACH REGIONALNYCH

- **222** tys. uczniów na praktykach i stażach
- **2** tys. szkół zawodowych wyposażonych w nowoczesne narzędzia dydaktyczne
- pomoc stypendialna
- współpraca z uczelniami wyższymi – zajęcia laboratoryjne, koła i obozy naukowe dla uczniów szkół zawodowych

STUDENCI W PROGRAMIE WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

75 tys. studentów podniesie swoje kompetencje

17 tys. studentów zrealizuje programy stażowe

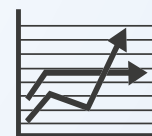
17 tys. studentów skorzysta z Akademickich Biur Karier

29 tys. osób wymieni doświadczenia
w ramach programu Erasmus+ do 2020 roku

MŁODZI NAUKOWCY W PROGRAMIE INTELIGENTNY ROZWÓJ

granty na badania naukowe,
np. w programie TEAM

PRZEDSIĘBIORCY NA STARCIE

1.200 stanowisk do pracy
w AIP Business Link

niskooprocentowane pożyczki
na rozpoczęcie działalności

wsparcie biznesowe dla startupów:
m.in. pomoc specjalistów w analizie
rynku i konkurencji, dostęp do stanowisk
pracy, infrastruktury informatycznej

Masz pomysł? Miej startup

„Platformy startowe dla nowych pomysłów” pomogą młodym ludziom założyć i rozwinąć własny startup – przedsiębiorstwo nastawione na przygotowanie i wprowadzenie na rynek innowacyjnych produktów i usług. Zakrojone na szeroką skalę przedsięwzięcie realizowane jest ze środków Programu Polska Wschodnia.

PLATFORMY STARTOWE

„Platformy startowe dla nowych pomysłów” to rządowy program akceleracji startupów. Inicjatywa wychodzi naprzeciw młodym ludziom z całego kraju (do 35 roku życia), którzy mają pomysł na biznes i chcą go założyć w Polsce Wschodniej, ale brakuje im merytorycznego i finansowego wsparcia na uruchomienie innowacyjnej firmy. Nabór pomysłów odbędzie się wiosną 2016 r.

Dlaczego warto skorzystać z Platform startowych?

Osoby, których biznesowa koncepcja zakwalifikuje się do wsparcia mogą liczyć na kompleksową i profesjonalną pomoc w uruchomieniu startupu. Należy bowiem pamiętać, że dobry pomysł na biznes to dopiero połowa sukcesu. Aby przerodził się on w komercyjny sukces, trzeba podjąć szereg działań, które zwiększą prawdopodobieństwo, że biznes „chwyci”. Trzeba m.in. doszlifować pomysł, przeprowadzić dokładną analizę rynku (z badać, czy produkt lub usługa, na którym chcemy oprzeć swój biznes spotka się z zainteresowaniem klientów, czy będzie konkurencyjny na danym rynku) oraz opracować odpowiedni model biznesowy. Uczestnikom Platform startowych pomogą w tym wszystkim specjaliści. Pomysłodawcy będą pod ich okiem pracować nad modelem biznesowym

dla swojej firmy oraz dopracowywać produkt (usługę), na którym oparta będzie działalność start-upu.

W tym celu zaoferowane zostanie im szyte na miarę wsparcie biznesowe, m.in. w postaci mentoringu i coachingu, inne usługi niezbędne do przeprowadzenia prac nad rozwojem produktu (np. techniczne, technologiczne, informatyczne, wzornicze) oraz dostęp do stanowiska pracy. Jest o co walczyć, ponieważ start-upy gotowe do wejścia na rynek ze swoim produktem lub usługą, będą mogły następnie starać się o, sięgającą nawet 800 tys. zł, dotację na rozwój swojego biznesu.

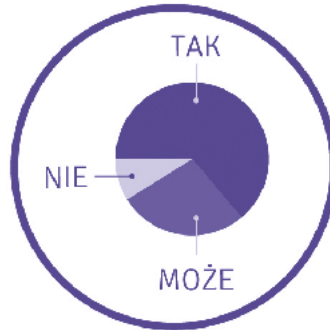
Pomysłodawca – osoba fizyczna lub zespół składający się z osób fizycznych, które zgłoszą się do Platformy startowej z pomysłem na produkt, który będzie mógł zostać objęty jej wsparciem w celu przygotowania innowacyjnego wyrobu bądź usługi w formie MVP (ang. Minimum Viable Product). Chodzi o pierwszą wersję produktu o minimalnej koniecznej funkcjonalności, która może zostać zaoferowana klientom.

W zależności od przyjętej metodologii opracowania modelu biznesowego dla danego przedsiębiorstwa typu startup, MVP może stanowić przedmiot testowania rynku, w celu uzyskania informacji zwrotnej służącej dalszemu jego rozwojowi. MVP powinien być traktowany jako produkt, który można zaoferować do sprzedaży klientom wczesnego rynku, tzw. early adopters.

Platformy startowe – od pomysłu do biznesu:

Wstępna ocena pomysłu i wsparcie doradcze

Powstanie modelu biznesowego i strategii przedsiębiorstwa

Dotacja na rozwinięcie działalności start-upu w Polsce Wschodniej

Pod skrzydłami Platform startowych

Za przygotowanie i realizację programu wsparcia startupów odpowiedzialni będą tzw. **animatory** Platform startowych – ośrodki innowacji z Polski Wschodniej (takie jak inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne) wybrane w zakończonym pod koniec listopada 2015 r. pilotażowym konkursie.

Przeprowadzą one nabór pomysłów, dokonają ich oceny, a następnie najlepszym pomysłodawcom udzielą wspomnianego wsparcia biznesowego. Zapewnią także przestrzeń, w której młodzi przedsiębiorcy będą mogli rozwijać swój pomysł.

Dokonując selekcji pomysłów animatorzy Platform startowych wezmą pod uwagę innowacyjność produktu (usługi) oraz możliwość osiągnięcia komercyjnego sukcesu. Wspierane będą pomysły prowadzące do wdrożenia na rynek nowego lub znacząco ulepszanego produktu występującego w sprzedaży w odniesieniu do jego charakterystyki lub przeznaczenia.

Start-upowy ekosystem

Bezpośrednie wsparcie dla uczestników Platform startowych to jednak nie wszystko. Niezbędnym ogniwem przedsięwzięcia jest wykreowanie start-upowego ekosystemu. Chodzi o tworzenie wokół Platform startowych biznesowego i społecznego partnerstwa. Zapewnienie przyjaznego otoczenia dla

- Konkurs na animatorów Platform startowych trwał **od 30 października do 27 listopada 2015 r.** Złożono w nim pięć wniosków na łączną kwotę dofinansowania ponad **40 mln zł**. Pula konkursu wynosiła ponad **24 mln zł**, złożone wnioski opiewają więc na 162% dostępnych środków.
- Listopadowy konkurs to część pilotażu „Platform startowych dla nowych pomysłów”, którego celem będzie przetestowanie założeń przedsięwzięcia. Pozwoli on również zidentyfikować dodatkowe rozwiązania, które będzie można wykorzystać w trakcie dalszego wdrażania POPW.
- Na realizację działania „Platformy startowe dla nowych pomysłów” w Programie Polska Wschodnia przeznaczono **200 mln euro** (z czego **20 mln** to alokacja przeznaczona na pilotaż).

start-upów jest możliwe dzięki współpracy animatorów Platform startowych z :

- władzami samorządowymi, tworzącymi atrakcyjne warunki do lokowania młodego biznesu;
- uczelniami, promującymi postawy przedsiębiorcze wśród studentów;
- innymi instytucjami otoczenia biznesu, oferującymi swoje usługi w zależności od potrzeb ostatecznych odbiorców.

Miasta i regiony mogą wspierać startupowych przedsiębiorców w różny sposób, m.in. udzielając ulg/zniżek na przejazdy lokalnym transportem, zapewniając opiekę nad dziećmi,

Jednym ze sposobów „kojarzenia” startupów z inwestorami są spotkania w formule speed dating. Fot. PARP

udostępniając miejskie zasoby lokalowe, promując przedsiębiorców na targach i misjach czy powołując „oficera start-upowego”, koordynującego współpracę administracji lokalnej ze społecznością start-upową.

Inauguracja Platform startowych

Program został oficjalnie zainaugurowany podczas międzynarodowej konferencji „Startup Summit”, która odbyła się 3-4 grudnia 2015 r. na stadionie PGE Narodowy w Warszawie. Oprócz zaprezentowania Platform startowych wydarzenia było okazją do wymiany doświadczeń związanych z uruchamianiem i prowadzeniem start-upów, nawiązania kontaktów ze startupami z Polski i zagranicą oraz ze światowymi mentorami i inwestorami.

Tematyka „Startup Summit” koncentrowała się na wielu aspektach tworzenia i funkcjonowania start-upów. Swoją wiedzą i doświadczeniem dzielili się znani w start-upowym środowisku, m.in. Cristiano Carlutti, były wiceprezes Tesla Motors, Mike Bradshaw z Startup Sauna, Michał Sadowski autor start-upu Brand24 oraz Marcin Piątkowski, prezes JIVR Bike.

Dla programu Platform startowych jednym z ważniejszych punktów spotkania była dyskusja i wymiana dobrych praktyk dotyczących budowania ekosystemów wspierania innowacyjnej przedsiębiorczości, które odgrywają niezwykle ważną rolę w „życiu” start-upów.

Ideę „Platform startowych dla nowych pomysłów” podczas konferencji Startup Summit przedstawił Marcin Wasilewski z Ministerstwa Rozwoju. Fot. PARP

Ambitny program wspierania innowacyjnej przedsiębiorczości

„Platformy startowe dla nowych pomysłów” to niestandardowe i złożone przedsięwzięcie, wymagające zaangażowania wielu podmiotów, dlatego działania związane z jego wdrożeniem prowadzone są już od dłuższego czasu. W ramach działań przygotowawczych w lutym 2015 r. zorganizowano m.in. cykl spotkań w regionach Polski Wschodniej, podczas których o Platformach startowych dyskutowano z przedstawicielami ośrodków innowacji, władz regionalnych i lokalnych oraz uczelni. Natomiast w maju tego samego roku odbyło się spotkanie z prezydentami miast z makroregionu, którego głównym tematem było tworzenie miejskich ekosystemów start-upowych. Opracowano także „Podręcznik dla animatorów Platform startowych”, który opisuje poszczególne etapy przedsięwzięcia i stanowi przewodnik dla osób i instytucji, zaangażowanych w jego realizację.

Dzięki realizacji programu „Platformy startowe dla nowych pomysłów”:

- stworzone zostaną w makroregionie warunki sprzyjające powstawaniu i rozwijaniu innowacyjnych i technologicznych MŚP (typu start-up);
- niwelowane będą bariery powstrzymujące młodych ludzi przed zakładaniem firm w Polsce Wschodniej;
- zwiększy się w makroregionie liczba firm działających w sektorach wysokich/średnich technologii;
- polskie start-upy wykorzystujące globalne możliwości przyczynią się do dalszego rozwoju gospodarki makroregionu.

Strona internetowa „Platform startowych dla nowych pomysłów”: www.platformystartowe.gov.pl

Judyta Szóstakowska

Program Polska Wschodnia: jakie konkursy w 2016 roku?

Ponad **1,7 mld zł** – to łączna wartość naborów planowanych do ogłoszenia w Programie Polska Wschodnia (POPW) w 2016 r. Konkursy zostaną przeprowadzone we wszystkich działaniach skierowanych do firm. Rozpocznie się także nabór projektów dotyczących infrastruktury drogowej.

Przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o dotacje na wzmocnienie swojej innowacyjności i konkurencyjności poprzez:

- wprowadzanie na rynek innowacyjnych produktów lub usług (dzięki wdrażaniu własnych lub nabytych wyników prac badawczo-rozwojowych);
- tworzenie ponadregionalnych produktów sieciowych;
- zwiększenie aktywności na zagranicznych rynkach;
- wykorzystanie w rozwoju przedsiębiorstwa wzornictwa przemysłowego.

Otwarty zostanie także nabór wniosków o dofinansowanie dla start-upów uczestniczących w „Platformach startowych dla nowych pomysłów”.

Harmonogram konkursów POPW w 2016 r. zamieszczony jest na stronie internetowej:

www.PolskaWschodnia.gov.pl

w zakładce „Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków”

Regiony inwestują w przyszłe kadry gospodarki

Również programy regionalne wspierają osoby młode. Szczególny nacisk kładą na podniesienie jakości praktycznej nauki zawodu, aby ułatwić im wejście na rynek pracy.

W czasach gospodarki opartej na wiedzy, edukacja jest jednym z fundamentów rozwoju społeczno-gospodarczego. Stworzenie młodzieży odpowiednich warunków do uczenia się jest jednym z kluczowych zagadnień w programach regionalnych (RPO), choć równie ważne okazują się być działania przyczyniające się do ograniczania barier dostępu do edukacji.

Podstawa rozwoju

Dostępność edukacji zwiększy się dzięki inicjatywom wspierającym placówki prowadzące kształcenie młodzieży na wszystkich szczeblach. Prowadzone będą m.in. projekty w zakresie wzmocnienia kluczowych kompetencji młodzieży, przydatnych na rynku pracy (m.in. języki obce, technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK), kompetencji matematyczno-przyrodniczych itp.), a także w zakresie kształtowania właściwych postaw – kreatywności, innowacyjności czy umiejętności pracy w zespole. W szkołach tworzone będą również warunki do nauczania eksperymentalnego.

W RPO podnoszona jest kwestia wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży, zwłaszcza tej zamieszkującej obszary wiejskie oraz wsparcia młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczniowie niepełnosprawni mogą liczyć na zajęcia aktywizujące-integrujące, uczniowie uzdolnieni natomiast skorzystają z zajęć rozwijających ich zainteresowania. Dla tych ostatnich zaplanowano też stypendia, które mają motywować do osiągnięcia jeszcze lepszych wyników i pomagać w finansowaniu swojego rozwoju. Wiele programów regionalnych wspiera także uczniów zagrożonych przedwczesnym zakończeniem nauki szkolnej, dla których przewidziano możliwość organizacji zajęć uzupełniających.

Projekty mogą dotyczyć również m.in. doposażenia szkół (w tym szkół specjalnych) w nowoczesne narzędzia i pomoce dydaktyczne, wzmocnienia kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie TIK w nauczaniu wszystkich przedmiotów, a także wyposażenia ich w odpowiednie materiały dydaktyczne i metodyczne. W szczególności na wsparcie mogą liczyć te szkoły, które znajdują się na obszarach defaworyzowanych, co ma zapobiec rozwarstwieniu społecznemu.

16 pomysłów na młodzież

W artykule przedstawiono ogólne kierunki wsparcia młodzieży określone w programach regionalnych. Nie jest to jednak katalog zamknięty. Zachęcamy do zapoznania się z ofertą poszczególnych programów np. w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich.

Lista teleadresowa Punktów znajduje się na stronie:
<http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty>

Czas „zawodowców”

W RPO przewiduje się również działania, mające odpowiedzieć na aktualne od lat wyzwanie spadku zainteresowania młodzieży szkolnictwem zawodowym. Problemem jest nie tylko niedostosowanie programów nauczania w szkołach zawodowych do potrzeb

regionalnego lub lokalnego rynku pracy. Brakuje również kompleksowych rozwiązań i narzędzi, które pozwoliłyby powiązać zapotrzebowanie przedsiębiorców na kwalifikacje zawodowe młodzieży z ofertą szkół. Występują także niedobory w zakresie specjalistycznego wyposażenia dydaktycznego.

Dlatego ze środków unijnych finansowane będą działania zwiększające potencjał szkół zawodowych, a także promujące wśród młodzieży korzyści płynące z wyboru takiej ścieżki kariery. Wspierane będą zarówno praktyczne formy nauczania, np. praktyki zawodowe i staże, jak również większe zaangażowanie przedsiębiorców w określanie kwalifikacji niezbędnych do umożliwienia młodym ludziom łatwiejszego wejścia na rynek pracy. Przewidywane są także projekty obejmujące doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz modernizację dostępnej infrastruktury do nauczania zawodów.

Wykluczenie społeczne? Wykluczone!

Jednym z zagadnień poruszanych w programach regionalnych jest wykluczenie społeczne młodzieży. Projekty realizowane m.in. przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, ale także przez organizacje pozarządowe i inne instytucje, mogą więc obejmować np. tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla młodzieży oraz rozwój środowiskowych form opieki nad młodzieżą (np. rodzin wspierających, asystentów rodziny itp.).

Kolejnym istotnym wątkiem jest aktywizacja społeczno-zawodowa młodzieży przebywającej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach dla nieletnich oraz młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i przygotowujących do samodzielnego życia. W części RPO przywoływany jest w tym kontekście m.in. problem niskiej dostępności mieszkań komunalnych, z których mogłyby korzystać osoby młode, opuszczające takie placówki. Dlatego w programach regionalnych przewiduje się m.in. możliwość tworzenia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Działania zmniejszające ryzyko wykluczenia społecznego mogą również objąć inwestycje w infrastrukturę związaną z integracją społeczną. Tak powstaną miejsca spotkań, rekreacji, kultury, świadczące usługi z zakresu

Programy regionalne będą wspierać działania zwiększające potencjał szkół zawodowych.

aktywizacji młodzieży ze środowisk najuboższych, kluby i centra integracji społecznej służące przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, itp. Z założenia zapewnią one warunki do aktywizacji grup defaworyzowanych, szczególnie młodzieży zagrożonej dziedziczeniem ubóstwa.

W kontekście dostępu do usług społecznych wspierana będzie także ochrona zdrowia. W szczególności mowa tu o działaniach ukierunkowanych na wczesne wykrywanie wad rozwojowych oraz rehabilitację dzieci i młodzieży, co również ma zapobiec jej wykluczeniu w przyszłości. RPO przewidują np. realizację programów zdrowotnych, ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów młodzieży, na obszarach, na których występuje kumulacja niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych. W ramach promowania zdrowego stylu życia możliwe będzie, w ograniczonym zakresie – jako element szerszej inwestycji, wsparcie działań ukierunkowanych na podnoszenie sprawności fizycznej uczniów.

Maciej Kolczyński

Krok naprzód

Rozwój cyfrowy i zmiany zachodzące w naszym społeczeństwie spowodowały, że usługi administracji elektronicznej odgrywają coraz istotniejszą rolę w codziennym życiu obywateli.

Realizacja projektów mających za zadanie zwiększenie dostępności, jak i poprawę jakości już istniejących e-usług publicznych to jedno z zadań Programu Polska Cyfrowa. Z cyfrowych rozwiązań w administracji skorzystają nie tylko obywatele i przedsiębiorcy, ale też i same urzędy. Zwiększy się ich efektywność oraz obniżą koszty działalności.

Dobry początek

Program Polska Cyfrowa 2014-2020 dopełnia działania podjęte jeszcze w poprzedniej perspektywie finansowej. W latach 2007-2013 dzięki funduszom europejskim dofinansowano projekty związane z tworzeniem e-usług, które usprawniły działanie polskich urzędów. Możemy do nich zaliczyć np.: e-deklaracje, e-sądy, e-cło.

Największą popularnością wśród użytkowników e-usług cieszy się możliwość rozliczania

podatków z Urzędem Skarbowym. Od 2008 roku złożyliśmy ponad 97 mln elektronicznych formularzy podatkowych. Szacowane korzyści związane z rozliczaniem PIT drogą elektroniczną są liczone w milionach. W 2014 roku podatnicy zaoszczędzili aż 634 mln zł. Po stronie administracji podatkowej oszczędności szacowane są na poziomie 41 mln zł i wzrosną w kolejnych latach. Polacy w 2015 roku złożyli w sumie aż 35 mln e-deklaracji, o 12 mln więcej niż w poprzednim roku.

W 2015 roku przedsiębiorcy wprowadzili ponad 1 mln wniosków o wpis, usunięcie, zmianę lub unieważnienie działalności gospodarczej wykorzystując elektroniczną platformę Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. O tych działaniach nie musieli dodatkowo informować Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czy Urzędu Skarbowego. System CEiDG automatycznie komunikuje się

E-USŁUGI PUBLICZNE W RAMACH POPC 2014-2020

1 Platforma Usług Elektronicznych Służby Celnej (PUESC)

- ▶ **realizator:** Ministerstwo Finansów
- ▶ **kwota dofinansowania:** 157 133 424 zł
- ▶ **opis:** E-usługa usprawni i przyspieszy odprawę celną na granicy poprzez skrócenie czasu kontroli. W ramach projektu możliwa będzie m.in. wcześniejsza elektroniczna rejestracja dokumentów związanych ze zgłoszeniem przewozu towaru. Wprowadzone zostaną również e-banderole.

2 Wdrożenie protokołu elektronicznego w sądach powszechnych (sprawy cywilne i wykroczeniowe)

- ▶ **realizator:** Ministerstwo Sprawiedliwości
- ▶ **kwota dofinansowania:** 185 000 000 zł
- ▶ **opis:** Postępowanie sądowe będzie uproszczone m.in. dzięki zastosowaniu elektronicznego zapisu przebiegu czynności sądowych, takich jak np. automatyczna rejestracja i przetworzenie mowy na tekst.

3 Krajowa baza danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (K-GESUT)

- ▶ **realizator:** Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- ▶ **kwota dofinansowania:** 87 138 430 zł
- ▶ **opis:** Projekt ma na celu zwiększenie stopnia wykorzystania potencjału danych w zakresie uzbrojenia terenu przez administrację, przedsiębiorców i obywateli.

z innymi urzędami i przesyła informacje drogą elektroniczną. Dzięki temu szacowane obniżenie kosztów związanych z prowadzeniem ewidencji działalności gospodarczej w gminach wyniesie 31 mln zł rocznie.

Także działania Platformy Usług Elektronicznych w ZUS-ie, pozwoliły zaoszczędzić rocznie 2 mln zł. Każdy zarejestrowany tam użytkownik ma możliwość sprawdzenia danych na koncie ZUS, czy rezerwacji wizyt w poszczególnych jego oddziałach.

W efekcie kompleksowego wdrażania e-usług administracji publicznej Polacy przeprowadzili w 2014 roku ponad 80 mln spraw przez internet. A to dopiero pierwszy etap cyfrowych zmian w naszych urzędach.

Co jeszcze przed nami?

Już zakończono pierwszy konkurs projektów na e-administrację, w wyniku którego podpisano 6 umów o dofinansowanie. Kryteria wyboru zostały tak skonstruowane, aby promować projekty koncentrujące się na użytkowniku e-usług. Od wnioskodawców wymagano m.in. uzasadnienia kosztów, sprecyzowania potrzeb i korzyści, jasnego zdefiniowania usług, czy opisanie metodyki realizacji projektu. Łączna wartość wyłonionych do unijnego wsparcia projektów to ponad 780 mln złotych. W 2016

roku będą ogłaszane kolejne nabory wniosków o dofinansowanie projektów.

Cyfrowi pionierzy

W ramach Programu Polska Cyfrowa realizowane są też projekty z myślą o uzdolnionych programistach, którzy chcą rozwiązywać problemy istotne społecznie, jak i gospodarczo. Takim działaniem jest e-Pionier. Programiści w ramach zespołów interdyscyplinarnych pracować będą nad stworzeniem narzędzi opartych na technologiach cyfrowych, np. aplikacjach mobilnych i e-usługach, które będą mogły być docelowo wykorzystane w administracji i gospodarce. Nowością przy realizacji tego projektu będzie zastosowanie modelu zamówień przedkomercyjnych. To urzędnicy, organizacje pozarządowe, ale też i obywatele będą mogli określić, jakie mają potrzeby i z jakimi problemami się borykają. W kolejnym etapie programiści przygotowują prototypy narzędzi, które pozwolą na rozwiązanie tych problemów. Narzędzia te będą gotowe do testowania i wdrożenia. Wszystko pod nadzorem tzw. akceleratorów. Podmioty te będą monitorowały przebieg prac programistów, udzielając im jednocześnie wsparcia na każdym etapie realizacji. E-Pionier będzie realizowany do 2023 r. W sumie przeznaczono na niego ponad 100 mln zł.

Radosław Zieniewicz

4 Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej (CAPAP)

- ▶ **realizator:** Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- ▶ **kwota dofinansowania:** 189 614 022 zł
- ▶ **opis:** Powstanie platforma wiedzy i danych dla administracji publicznej na temat informacji przestrzennych, zostanie stworzona również usługa e-learningowa ułatwiająca praktyczne korzystanie z danych.

5 ZSIN – Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach – Faza II

- ▶ **realizator:** Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- ▶ **kwota dofinansowania:** 152 953 000 zł
- ▶ **opis:** To druga faza realizacji projektu, którego celem jest zwiększenie efektywności pracy urzędów związanej z odczytywaniem i udostępnianiem danych w rejestrze nieruchomości oraz podniesienie poziomu obsługi obywateli i przedsiębiorców, którzy poszukują informacji o konkretnych nieruchomościach, takich jak średnia cena, aktualne dane o stanie gruntów i budynków.

6 Archiwum Dokumentów Elektronicznych (ADE)

- ▶ **realizator:** Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
- ▶ **kwota dofinansowania:** 14 284 842,78 zł
- ▶ **opis:** Uprawnione osoby będą mogły przez platformę cyfrową wyszukiwać, przeglądać oraz zamawiać materiały archiwalne w formie elektronicznej.

www.PolskaCyfrowa.gov.pl

PPP narzędziem w rozwoju miast

Działania Ministerstwa Rozwoju w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego zostaną ukierunkowane na projekty służące rozwojowi miast – dzięki przyjętej 20 października 2015 r. przez rząd Krajowej Polityce Miejskiej 2023. W dokumencie przypisano Ministerstwu nowe funkcje w zakresie wsparcia przygotowania projektów miejskich ppp, w tym koncesji oraz projektów hybrydowych, które będą realizowane w ramach tzw. centrum wiedzy o ppp dla projektów miejskich.

Krajowa Polityka Miejska 2023 (KPM) jest strategicznym dokumentem określającym nowe cele w perspektywie finansowej 2014-2020, w którym przewidziano szerokie spektrum instrumentów wsparcia rozwoju miast. Zapowiada utworzenie centrów wiedzy, które będą w jednym miejscu gromadzić aktualne

i dostępne informacje o działaniach na rzecz rozwoju miast, upowszechnianiu dobrych praktyk, wynikach pilotaży, wzorcowych dokumentach, promocji itp. Odbiorcami wsparcia będą podmioty polityki miejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem samorządów lokalnych.

KPM wskazuje, w jaki sposób poszczególne polityki realizowane przez różne resorty i instytucje rządowe powinny być dopasowywane i kierunkowane do zróżnicowanych potrzeb polskich miast – od największych po najmniejsze. Równocześnie polityki publiczne powinny umożliwiać jak najlepsze wykorzystanie unikalnych potencjałów i przewag konkurencyjnych polskich miast dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju, a przede wszystkim dla poprawy jakości życia mieszkańców miast.

W dokumencie KPM dostrzeżono i podkreślono znaczenie partnerstwa publiczno-prywatnego: (...) samorządy miast powinny aktywnie angażować się w wypracowywanie innych mechanizmów, które pozwolą im zwiększyć własny potencjał inwestycyjny. Jednym z takich instrumentów jest realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (ppp).

Centrum wiedzy o ppp

Działania Ministerstwa w ramach centrum wiedzy o ppp dla projektów miejskich będą mieć charakter merytoryczny i będą dotyczyć wszystkich etapów wdrażania przedsięwzięć ppp – Ministerstwo posiada bogate doświadczenia w tym obszarze. Wspieraniem planuje się objąć szeroko rozumiane inwestycje ppp, a więc zarówno projekty ppp z opłatą za dostępność, jak również koncesje i przedsięwzięcia hybrydowe. Zdaniem Rządu nie istnieją przeciwwskazania, aby łączyć wykorzystanie Funduszy Europejskich z realizacją inwestycji w formule ppp – wręcz przeciwnie, beneficjenci są zachęceni do realizacji takich projektów (nazywanych projektami hybrydowymi).

W Krajowej Polityce Miejskiej przedstawiono szereg rozwiązań mających na celu wzmocnienie działań w zakresie rewitalizacji. W dokumencie zapowiedziano przeprowadzenie analizy działań stymulujących udział podmiotów prywatnych w projektach rewitalizacyjnych (np. poprzez tworzenie instrumentów finansowych i zachęt dla przedsięwzięć prywatnych, takich jak preferencyjne instrumenty fiskalne, instrumenty dłużne, gwarancje,

poręczenia i inne instrumenty pozadotacyjne). Zaproponowano wykorzystanie doświadczeń w stosowaniu instrumentów zwrotnych, takich jak Inicjatywa JESSICA (ang. Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas). Rozważona zostanie możliwość budowania instrumentów w oparciu o doświadczenia efektywnych mechanizmów wspierających mieszkalnictwo, ochronę środowiska, efektywność energetyczną, rynek pracy itd.

Zmiany prawne

18 listopada 2015 r. weszła w życie ustawa o rewitalizacji przygotowana przez byłe Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, której celem jest stworzenie ram prawnych dla efektywnego prowadzenia procesów rewitalizacji. Dzięki nowej ustawie o rewitalizacji samorządy otrzymają podstawę prawną do podjęcia działań służących rewitalizacji obszarów zdegradowanych, obejmujących kompleksowy proces przemian społecznych, ekonomicznych, przestrzennych i technicznych służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów. Ustawą wprowadzono jednocześnie zmianę w przepisach ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, w zakresie kwalifikowania płatności dokonywanych przez samorządy na rzecz partnera prywatnego.

Z punktu widzenia rynku ppp, kluczowe znaczenie ma wprowadzona zmiana ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, która umożliwia wyodrębnienie w umowie o ppp, w ramach wynagrodzenia partnera prywatnego, wysokości płatności ponoszonych przez podmiot publiczny na finansowanie wytworzenia, nabycia lub ulepszenia środków trwałych w ramach realizacji przedsięwzięcia, spełniających przesłanki wydatków majątkowych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Nowe zapisy rozwieją istniejące dotychczas w tej materii wątpliwości interpretacyjne. Wynagrodzenie dla partnera prywatnego w ramach umowy, w części dotyczącej spłaty inwestycji ppp, będzie stanowiło wydatek majątkowy nie powiększający długu publicznego. Rozwiązanie to jest szczególnie istotne dla samorządów.

Robert Kałuża
Dyrektor Departamentu
Wsparcia Projektów Partnerstwa
Publiczno-Prywatnego

Kulturalna mapa POliŚ

W kulturę warto inwestować. Odnowione zabytki, lepiej chronione dzieła sztuki, nowe instytucje kulturalne – to bezpośrednie efekty dofinansowania z Programu Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. 79 zrealizowanych projektów ze wsparciem unijnym w wysokości 2,32 mld zł to też nowe inicjatywy gospodarcze, miejsca pracy, perspektywy dla nauki i szkolnictwa artystycznego, liczni turyści z kraju i z zagranicy, a także jeden ze sposobów aktywizacji społeczności lokalnych – przedsiębiorców, naukowców i środowisk artystycznych.

Gdzie wybrać się na kulturalny weekend w Polsce?

Dzięki POliŚ 2007-2013 oferta kulturalna wzbogaciła się o kilkadziesiąt ciekawych miejsc, które warto zobaczyć bądź odkryć na nowo w bardziej nowoczesnej wersji. Na kolejnej stronie prezentujemy wybrane propozycje z całej Polski, które cieszą się szczególnym zainteresowaniem.

Artur Golak

Więcej ciekawych projektów znajdą Państwo w aplikacji „Szlakiem kultury”:

Dofinansowanie sektora kultury będzie miało swoją kontynuację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wsparcie będą mogły uzyskać projekty związane m.in. z:

- konserwacją obiektów zabytkowych, ich zespołów i otoczenia (w tym także parków i ogrodów) oraz zabytków ruchomych,
- przebudową i remontem obiektów przeznaczonych na działalność kulturalną i edukację artystyczną z przeznaczeniem na cele kulturalne,
- przebudową pomieszczeń z przeznaczeniem na magazyny studyjne i modernizacją wystaw stałych,
- zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacji artystycznej,
- zabezpieczeniem obiektów przed kradzieżą i zniszczeniem.

Sala ze śląską duszą

tytuł projektu: Budowa siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach

dofinansowanie z UE: 145,56 mln zł

okres realizacji: 2007-2014

<http://www.nospr.org.pl/pl/>

Czy wiesz, że...

- Bryła budynku nowo wybudowanej siedziby NOSPR jest inspirowana tradycyjną architekturą osiedli górniczych z przełomu XIX i XX wieku. Fasada wykonana jest ze specjalnie wypalanej cegły klinkierowej. Rozpoznawalnym elementem budynku są wykończone na czerwono nisze okienne, charakterystyczne dla śląskich osiedli robotniczych.
- Sala koncertowa nowej siedziby NOSPR to największy tego typu obiekt w Polsce. Jednorazowo na widowni może zasiąść 1800 słuchaczy, czyli o 800 więcej niż przed przebudową. Jej wysokość, razem z konstrukcją, wynosi ponad 28 metrów. To tyle co 9 piętrowy wieżowiec.

fot. Daniel Rumiancew

fot. Mariusz Lis

Komandosi teatru

tytuł projektu: Budowa Europejskiego Ośrodka Praktyk Teatralnych w Gardzienicach

dofinansowanie z UE: 15,96 mln zł

okres realizacji: 2007-2013

<http://gardzienice.org/>

Czy wiesz, że...

- Wizytówką ośrodka stały się słynne treningi fizyczne aktorów, zwłaszcza nocne biegi, boso - w jednym tempie i na zsynchronizowanym dla wszystkich biegaczy oddechu. Są one jedną z form pracy nad sztuką, ale też sposobem wyzwania osobowości aktora i poszerzenia jego percepcji.
- Do legendy przeszły nawet parotygodniowe „wyprawy artystyczno-badawcze”, podczas których w plenerze, ale nigdy nie w miejscach przypadkowych, prezentowano spektakle teatralne dla mieszkańców wsi i małych miasteczek Polski Wschodniej.

W kolebce Solidarności

tytuł projektu: Budowa Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku

dofinansowanie z UE: 107,53 mln zł

okres realizacji: 2007-2015

<http://www.ecs.gda.pl/>

Czy wiesz, że...

- Ściany ECS wyłożone zostały blachą corten, pokrytą rdzawą patyną. W ten sposób autorzy projektu nawiązali do kadłubów statków wodowanych w Stoczni Gdańskiej.
- W zbiorach ECS znajduje się, m.in. jeden z najbardziej rozpoznawalnych przedmiotów (obok tablic z postulatami sierpniowymi) związanych z historią strajków w Stoczni Gdańskiej – transparent z napisem „Proletariusze wszystkich zakładów, łączcie się”.

fot. Grzegorz Mehring

25 lat współpracy ponad granicami

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej, zwane także programami Interreg, obchodzą 25 urodziny. Powstały w 1990 roku jako Inicjatywa Wspólnotowa z budżetem w wysokości 1 miliarda euro, obejmując wyłącznie współpracę transgraniczną. Później poszerzono ją o wymiar transnarodowy i międzyregionalny.

Powodzenie pierwszych projektów sprawiło, że kolejne edycje programów zyskiwały na znaczeniu zarówno pod względem prawnym, jak i finansowym. Wraz z przystępowaniem kolejnych krajów do Unii Europejskiej, stale zwiększana była wysokość środków przeznaczonych na współpracę w tych programach. Kwota zarezerwowana na programy Interreg w latach 2007-2013 była już ponad ośmiokrotnie wyższa niż początkowo, a lista uczestników wydłużyła się do 28 krajów. Z biegiem lat, programy Interreg stały się kluczowym instrumentem Unii Europejskiej w celu wspierania współpracy między partnerami z zagranicy. Ich celem jest sprostanie wspólnym wyzwaniom i znajdowanie wspólnych rozwiązań – zarówno w dziedzinie rozwoju turystyki, badań i edukacji, transportu, zrównoważonej energii, przeciwdziałaniu bezrobociu czy w zakresie ochrony zdrowia.

Polskie instytucje zdobywały pierwsze transgraniczne doświadczenia jeszcze przed przystąpieniem do Unii Europejskiej, głównie w ramach Programu PHARE CBC. Od 2004 r. nasz kraj uczestniczył w realizacji programów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III. W latach 2007-2013 Polska brała udział w 10 programach EWT, tj.: w 7 współpracy transgranicznej (obszary przy granicach państw), w 2 programach transnarodowych: Region Morza Bałtyckiego i Europa Środkowa (współpraca kilku lub kilkunastu państw w regionie) oraz w programie współpracy międzyregionalnej INTERREG IV C (obejmującym cały obszar UE). Zgodnie z szacunkami, w projektach, mających na celu między innymi poprawę stanu infrastruktury, wspomaganie przedsiębiorczości i ochronę środowiska naturalnego, uczestniczyło prawie 470 polskich partnerów.

Fakty i liczby

Obecnie współpraca terytorialna jest, obok inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, jednym z dwóch celów polityki spójności. W okresie 2014-2020 doczekała się już oddzielnych regulacji prawnych – rozporządzenia dotyczącego kluczowych kwestii (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013). Kwota przeznaczona na programy Interreg ponownie wzrosła i wynosi teraz ok. 10,1 miliarda euro.

W latach 2014-2020 działać będzie aż 107 programów współpracy, z czego najwięcej, bo aż 88, to programy współpracy transgranicznej. Wśród tej grupy można wyróżnić: 60 programów na granicach wewnętrznych UE (ok. 6,6 miliarda euro), 12 programów

ROZWÓJ PROGRAMÓW Interreg 1990-2020						
	INTERREG I 1990-1993	INTERREG II 1994-1999	INTERREG III 2000-2006	INTERREG IV 2007-2013	INTERREG V 2014-2020	
STATUS PRAWNY		INICJATYWA WSPÓLNOTOWA		UWZGLĘDNIONE W REGULACJACH DOT. FUNDUSZY STRUKTURALNYCH		ODDZIELNE ROZPORZĄDZENIE
LICZBA UCZESTNICZĄCYCH PAŃSTW	11	11 — następnie — 15	15 — następnie — 25	27 — następnie — 28		28
BUDŻET	ECU 1,1 mld	ECU 3,8 mld	EUR 5,8 mld	EUR 8,7 mld		EUR 10,1 mld

Opracowanie: Komisja Europejska

na granicach zewnętrznych UE (242 miliony euro) oraz 16 programów Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (634 miliony euro). Europejscy partnerzy będą mogli wziąć również udział w 15 programach transnarodowych z budżetem 2,1 miliarda oraz 4 programach współpracy międzyregionalnej – 0,5 miliona euro.

Efekty programów

Od kilku lat w całej Europie 21 września i w dniach okalających obchodzony jest Dzień Europejskiej Współpracy. Uczestniczą w nim chętni partnerzy projektów, otwierając swoje przedsięwzięcia i pokazując je szerokiej publiczności. Ciekawe działania realizują też Wspólne Sekretariaty programów, organizując gry miejskie i konkursy wykorzystujące lokalizacje inwestycji, czy sprawdzające wiedzę o tych miejscach.

Z uwagi na tegoroczny jubileusz, 15-16 września 2015 r. w Luksemburgu odbyły się

uroczystości z udziałem ponad 500 przedstawicieli różnych krajów. Rocznicowa konferencja była okazją do podsumowań. Przypomniano początki współpracy i omówiono jej ewolucję, dyskutowano także o rezultatach i roli, także przyszłej, programów EWT. W trakcie spotkania wyświetlono film o korzyściach płynących ze współpracy oraz zorganizowano project slam, podczas którego zaprezentowało się 5 projektów wybranych z całej Europy, a wśród nich polsko-niemiecka inicjatywa „Eurojob – Poprawa perspektyw zawodowych i edukacyjnych oraz mobilności w Euroregionie Pro Europa Viadrina”. Projekt, dofinansowany z programu Polska-Brandenburgia 2007-2013, dotyczy utworzenia portalu o rynku pracy. Na stronie internetowej udostępniane są dane na temat możliwości kształcenia zawodowego i zatrudnienia, co umożliwi integrację zasobów fachowej siły roboczej na polsko-niemieckim pograniczu.

Aleksandra Reduch

- Jeśli jesteś zainteresowany poznaniem rezultatów poszczególnych programów, to zachęcamy do zapoznania się z ich publikacjami:
<http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/publikacje/#>
- Polecamy też zapoznanie się z raportem Eurobarometru na temat współpracy transgranicznej w UE:
<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/1565>
- Może sam chcesz opisać swoje doświadczenia i napotkane przeszkody w rozwijaniu współpracy ponad granicami? Odwiedź:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/consultations/overcoming-obstacles-border-regions/

Beneficjenci się szkolą

Jak ubiegać się o wsparcie? Na jakie projekty można otrzymać pomoc z Funduszy Europejskich? Gdzie szukać informacji? Na te i inne pytania potencjalni beneficjenci mogli uzyskać odpowiedzi podczas bezpłatnych szkoleń zorganizowanych na terenie całego kraju. Działania te były realizowane od lipca do września 2015 r. przez Ministerstwo Rozwoju oraz partnerów społeczno-gospodarczych.

Szkolenia, warsztaty, seminaria były skierowane do przedsiębiorców, przedstawicieli sektorów edukacji, nauki, zdrowia, kultury, rynku pracy, a także jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. W sumie dofinansowano 6 projektów dedykowanych poszczególnym grupom odbiorców. Każdy z projektów miał zasięg ponadregionalny, tj. był realizowany na terenie minimum 4 województw, ale niektóre przedsięwzięcia były skierowane do uczestników ze wszystkich regionów. Partnerzy społeczno-gospodarczy realizujący projekty zostali wybrani w drodze konkursu dotacji na działania edukacyjne w zakresie Funduszy Europejskich na lata 2014-2020 zorganizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Rozwoju).

Działania edukacyjne zapewniały wysoki poziom interaktywności i zaangażowania uczestników. Zastosowano metody edukacyjne łączące

Szkolenia w liczbach:

- **232** przeprowadzone działania edukacyjne w tym: szkolenia, warsztaty, konferencje, seminaria, peer learning, webinaria
- **6229** przeszkolonych osób
- **80%** uczestników uznało szkolenie za dobre lub bardzo dobre

różnorodne rozwiązania: seminaria, konferencje, webinaria, warsztaty z nowoczesnymi i niestandardowymi rozwiązaniami. Zrealizowane projekty sprzyjały także wymianie doświadczeń pomiędzy uczestnikami dzięki innowacyjnym metodom prowadzenia zajęć oraz działaniom networkingowym. Dodatkowo szkolenia spełniały kryteria dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Magdalena Wiewiórka

ZREALIZOWANE PROJEKTY EDUKACYJNE:

- **Krajowa Izba Gospodarcza** – seminaria i warsztaty w całej Polsce dla przedstawicieli przedsiębiorców, sektora rynku pracy, edukacji i nauki.
- **Konfederacja Lewiatan** – szkolenia i konsultacje dla przedstawicieli przedsiębiorców z sektora MSP w 11 województwach: kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, dolnośląskim, łódzkim, śląskim, świętokrzyskim, lubelskim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim.

- **Fundacja Rozwoju Innowacji i Gospodarki** – szkolenia z elementami warsztatów dla przedstawicieli przedsiębiorców w 6 województwach: zachodniopomorskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, podlaskim, lubuskim.
- **Fundacja Fundusz Współpracy** – konferencje regionalne i warsztaty samorządowe dla przedstawicieli jest w 8 województwach: podkarpackim, świętokrzyskim, lubelskim, małopolskim, śląskim, opolskim, dolnośląskim, łódzkim.

- **Związek Rzemiosła Polskiego** – szkolenia z elementami warsztatów w całej Polsce i konferencja dla przedstawicieli przedsiębiorców z sektora MSP.
- **Stowarzyszenie Biuro Obsługi Inicjatyw Społecznych BORIS** – seminaria informacyjne, warsztaty i webinaria dla przedstawicieli przedsiębiorców, sektora edukacji, nauki, rynku pracy, zdrowia i kultury w 4 województwach: mazowieckim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i podlaskim.

Prosto o konkursach Funduszy Europejskich

Organizacja to klucz nie tylko do sprawnego zarządzania, ale również komunikowania. Organizacja treści rzecz jasna. Kierując się tą zasadą, kontynuujemy cykl o sztuce pisania prostszych tekstów i dokumentów konkursowych Funduszy Europejskich skierowany do osób zajmujących się wdrażaniem Funduszy Europejskich.

Po pierwsze – dziel i rządź, czyli o akapitach i śródtytułach

Wyobraź sobie, że Twój czytelnik działa jak skaner. Przeszukuje strony dokumentów, nie rejestruje jednak całego obrazu tak jak aparat fotograficzny czy kamera, ale jego uwaga, niczym głowica skanera, skupia się na wybranych treściach. Aby ułatwić czytelnikowi zadanie rozpocznij od planowania, czyli dzielenia tego, co chcesz powiedzieć na części i akapity. Obowiązują tu kilka podstawowych zasad:

1 Przygotowanie. Podziel planowaną treść na części, każdej nadaj nawet roboczy śródtytuł i do dzieła. W miarę pisania zobaczysz, jak łatwo w takim tekście zorientować się w treści.

2 Kolejność akapitów. Stosuj się do najprostszej z możliwych zasad. Zaczynaj od akapitów, które są dla odbiorcy najważniejsze, stopniowo przechodź do zagadnień o mniejszej wadze. A najlepiej wyobraź sobie odwróconą piramidę – najistotniejsze treści opisane szerzej na początku, mniej istotne na końcu.

3 Śródtytuły. Najlepsze są podobno te, które mają formę pytań. Na przykład: „Jak wypełnić wniosek?”, „Jak wypełnić wniosek”. Pamiętaj, zwracaj uwagę na detale. Niby oba zdania znaczą to samo, ale pierwsze bardziej aktywne bliższe jest perspektywie poszukującego odbiorcy, drugie bliższe nadawcy, jest bardziej drogowskazem niż pytaniem. Jeśli piszesz o czymś bezdyskusyjnym, jak na przykład formalne warunki, jakie musi spełniać wniosek, ze znaku zapytania raczej zrezygnuj.

4 Jeśli już o **nagłówkach** mowa. Poza pytającymi, nieźle sprawdzają się też te w formie krótkich zdań lub jednego słowa.

5 Pamiętaj, że **dobry nagłówek** to taki, który w zwięzłej i konkretnej formie ujmuje główną myśl zawartą w akapicie. Nie sil się na oryginalność, bądź raczej skrupulatny i dokładny.

6 Dobra segmentacja tekstu to nie tylko nagłówki i akapity, ale również wyliczenia i odwołania. Dbaj, by wszystkie wyliczenia były zbudowane w podobny sposób, podstawy prawne, odwołania do aktów urzędowych umieszczaj w przypisie, pisz tylko o tym, co faktycznie ważne i istotne.

Aleksandra Ratajczak

Więcej informacji o tym, jak jasno i komunikatywnie przygotowywać teksty znajdziesz w publikacji „Prosto o konkursach Funduszy Europejskich. Poradnik efektywnego pisania”

Na pytania czytelników odpowiada
Agnieszka Pogorzelska
z Centralnego Punktu Informacyjnego
Funduszy Europejskich

■ Marcin z Kraśnika: Mam pomysł na bardzo innowacyjny biznes. Nie wiem czy się sprawdzi, ale chciałbym spróbować. Czy mogę dostać dotację?

W zakładaniu firm, które mają charakter innowacyjny z pomocą przychodzą dwa programy unijne: Inteligentny Rozwój (www.poir.gov.pl) i Polska Wschodnia (www.polskawschodnia.gov.pl).

W pierwszym z nich znajdują się instrumenty: Starter oraz BizNest – oba adresowane są do młodych firm typu start-up. Bezpośrednią pomoc uzyskuje się od wyłonionych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości funduszy załączkowych, funduszy venture capital czy sieci aniołów biznesu (czyli inwestorów wspierających wartościowe pomysły potencjalnych przedsiębiorców lub młodych firm). Osoba mająca innowacyjny pomysł na firmę, może zgłosić się do któregoś z nich. Wybiorą one najciekawsze pomysły, które przejdą tzw. preinkubację. Polega ona na badaniach i analizach, które pozwolą ustalić, czy zaproponowane rozwiązanie ma potencjał i może przynieść zysk. Jeśli przeprowadzone analizy będą rokujące, inwestor pomoże założyć i rozwinąć firmę. Będzie to polegać na zawiązaniu spółki i zasileniu kapitałowym potrzebnym do uruchomienia biznesu. Zarówno Starter, jak i BizNest uruchomione zostaną w 2016 r. Dodatkowych informacji warto poszukiwać na stronie: www.poir.parp.gov.pl.

Program Polska Wschodnia również oferuje młodym ludziom kompleksowe wsparcie w tworzeniu i rozwoju startupów. Pomoc można uzyskać w ośrodkach innowacji (parki technologiczne, inkubatory) z Polski Wschodniej, realizujących specjalny projekt „Platformy startowe dla nowych pomysłów”. Z ich oferty będą mogły skorzystać osoby mające mniej niż 35 lat, mające innowacyjny pomysł na biznes i chcące otworzyć firmę we wschodniej Polsce (są to województwa:

lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko – mazurskie). Na czym polega wsparcie? Osoba uruchamiająca innowacyjny biznes będzie miała zapewniony dostęp do infrastruktury (np. stanowisko pracy), mentoringu, coachingu oraz innych usług niezbędnych do rozwinięcia nowego pomysłu biznesowego. Następnie, kiedy firma będzie już gotowa do wejścia na rynek, będzie mogła uzyskać dofinansowanie na rozwój swojej działalności. Dotacja dla jednej firmy może tu wynieść nawet 800 tys. zł, a minimalna wartość projektu to 50 tys. zł. Ze środków tych mogą skorzystać tylko te firmy, które pozytywnie zakończą program akceleracji (inkubacji) w platformie startowej. Podstawowym kryterium oceny będzie potencjał rynkowy oraz innowacyjność produktu. Do końca października Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości przeprowadzała konkurs dla operatorów platform startowych. Niedługo możemy więc spodziewać się ich uruchomienia. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się na stronie www.popw.parp.gov.pl.

■ Weronika z Poznania: Słyszałam, że jako studentka nie mogę sama starać się o dofinansowanie na studia. Podobno mogą to robić uczelnie. Czy moglibyście dać mi jakieś informacje na ten temat?

To prawda, że osoby prywatne nie mogą dostać bezpośredniego dofinansowania na swoje studia. Fundusze na ten cel zostały jednak zaplanowane – w Programie Wiedza Edukacja Rozwój sporo pieniędzy trafia do szkół wyższych. Pomagają one w poprawie oferty uczelni skierowanej do studentów. Nowe kierunki studiów, programy stażowe, certyfikowane szkolenia i zajęcia warsztatowe, wizyty studyjne u pracodawców, tworzenie zespołów projektowych, dodatkowe zajęcia praktyczne realizowane u pracodawców... to tylko niektóre z działań, które może zacząć realizować uczelnia dzięki dofinansowaniu ze środków unijnych. Poza tym, szkoły wyższe

mogą korzystać z funduszy na nawiązywanie współpracy z uczelniami zagranicznymi, zajęcia w językach obcych, staże w innych państwach, itp. Idea jest prosta – chodzi o to, aby po ukończeniu studiów absolwenci posiadali jak najlepsze kompetencje, także praktyczne, które pomogą w szybkim znalezieniu ciekawej pracy.

Fundusze na wzbogacanie oferty edukacyjnej szkół wyższych pojawiają się w szczególności w części 3.1 Programu Wiedza Edukacja Rozwój. Już w tym roku uczelnie mogły korzystać z tego dofinansowania. Nie było jednak konkursu skierowanego na typ projektu związany z realizacją programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym. Nowe nabory będą organizowane w 2016 roku.

Dopiero po wybraniu najlepszych projektów uczelni studenci będą mogli korzystać z ich usług. Lista szkół, które otrzymały takie dofinansowanie, zostanie umieszczona m.in. na stronie www.ncbr.gov.pl.

Szkoły wyższe mogą pozyskać fundusze także na programy studiów doktoranckich – w tym we współpracy z jednostkami badawczymi z kraju i zagranicy. Takie dofinansowanie również znajduje się w Programie Wiedza Edukacja Rozwój (w części 3.2). Zasada jest podobna – uczelnia zdobywa fundusze, a studenci korzystają z proponowanych przez nią projektów. Osoby, które chcą zostać naukowcami, powinny zainteresować się także Programem Inteligentny Rozwój. Są w nim projekty ułatwiające prowadzenie badań naukowych, podnoszące kompetencje ludzi nauki, pomagające w komercjalizacji wyników badań, pozwalające nawiązywać i rozwijać naukowe kontakty zagraniczne. Informacji na ten temat można szukać w Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (www.fnp.org.pl).

Dodatkową pomocą mogą być także stypendia. Zagadnieniem stypendiów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej zajmują się w szczególności Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (www.fnp.org.pl) oraz Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (www.frse.org.pl).

Szukasz informacji na temat dotacji?

Wejdź na stronę internetową lub przyjdź do Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich.

Punkt Informacyjny jest też w Twojej okolicy. Dokładny adres najbliższego punktu znajdziesz na stronie: www.FunduszeEuropejskie.gov.pl/punkty

Pod adresem www.FunduszeEuropejskie.gov.pl znajdziesz bieżące informacje na temat możliwości pozyskiwania środków unijnych.

Kontekst strategiczny

Planując rozwój kraju zawsze wyobrażamy sobie, jak świat będzie wyglądać za kilka lub kilkanaście lat, co mogłoby zmienić się na lepsze. Z tych zmian przede wszystkim skorzystają ludzie od nas młodszy.

Wskaźniki opisujące – w ujęciu statystycznym – sytuację osób młodych i bardzo młodych w Polsce oraz ich zmiany w ciągu ostatnich kilku lat pozwalają dostrzec pewne korzystne tendencje, chociażby na rynku pracy. Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lat¹ spadła w latach 2005-2014 z poziomu 37,8% do 23,8%. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie – w roku 2010 pracowało 26,4% osób w tej grupie wiekowej, w roku 2014 – 25,8%.

Pozytywne tendencje są też widoczne w obszarze edukacji i kształcenia osób młodych. W latach 2010 – 2014 odsetek osób w wieku 30-34 lata z wyższym wykształceniem wzrósł z poziomu 34,8% do 42,1% (na wsi z 18,8% do 27,2%). Jednocześnie, co szczególnie istotne, zmianie ulega struktura kierunkowa szkół wyższych w Polsce: odsetek absolwentów szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych² wzrósł w latach 2004-2014 z 14,9% do 22,6%, przy czym wśród kobiet osiągnął poziom 14,5% a wśród mężczyzn – 38,1%.

Rośnie także dostępność edukacji przedszkolnej. Jest to szczególnie zauważalne na obszarach wiejskich, co sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych małych dzieci oraz aktywności zawodowej ich rodziców. Udział dzieci w wieku 4–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wzrósł w latach 2007-2013 z poziomu 67,1% do 81,1% (na wsi z 47,1% do 66%).

Korzystne zmiany zobrazowane powyższymi danymi statystycznymi są w znacznej mierze wynikiem wielokierunkowych i komplementarnych działań realizowanych we wszystkich programach operacyjnych w latach 2007-2015. Jakże konkretne, namacalne efekty przyniosły

dofinansowane projekty i jaki miały one wpływ na sytuację osób młodych?

Dzięki funduszom utworzono 409 tys. nowych miejsc pracy, w tym 245,7 tys. osób otrzymało dotację lub pożyczkę na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Po przerwie związanej z urodzeniem dziecka na rynek pracy powróciło 8,5 tys. osób. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym założyły 786 spółdzielni socjalnych ze wsparciem z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dzięki EFS wsparcie otrzymało blisko 6,5 tys. ośrodków wychowania przedszkolnego niemal 173,5 tys. dzieci na obszarach wiejskich uczestniczyło w edukacji przedszkolnej. Projekty rozwojowe zrealizowało 13,7 tys. szkół prowadzących kształcenie ogólne, większość na obszarach wiejskich. Szkoły zawodowe (3,9 tys.) współpracując z przedsiębiorcami wdrożyły programy, których celem było wyrównanie poziomu osiągnięć uczniów i podniesienie jakości kształcenia zawodowego. Opracowano i upowszechniono 203 innowacyjne programy nauczania przedsiębiorczości, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i technicznych w szkołach średnich. EFS wsparł także zwiększone nabory na kierunki matematyczne, przyrodnicze i techniczne, poprzez dofinansowanie oferujących je uczelni i stypendia motywacyjne dla studentów. Dzięki wsparciu ukończyło je 31,1 tys. studentów.

Studenci i naukowcy mogą korzystać z nowoczesnej infrastruktury: dzięki dofinansowaniu z funduszy wybudowano lub przebudowano ponad 1400 obiektów w szkołach wyższych, 157 szkół wyższych wyposażono w aparaturę naukowo-badawczą na potrzeby dydaktyki, utworzono 1,9 tys. nowoczesnych laboratoriów. W projekty zaangażowało się ponad 3200 doktorantów i ponad 5400 studentów.

Martyna Olszewska

¹ Wg BAEL

² według klasyfikacji ISCED'97

56,3 mld zł z Funduszy Europejskich na konkursy w 2016 roku

Program Infrastruktura i Środowisko

Planowane jest uruchomienie 26 naborów. Całkowity budżet wszystkich zaplanowanych na przyszły rok konkursów wyniesie ok. 11,25 mld złotych. Przewidywane są konkursy w sektorach transportu (m.in. dla projektów dotyczących rozwoju systemu kolejowego w miastach oraz inwestycji mających na celu unowocześnienie taboru kolejowego), energetyki (m.in. dla projektów dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucji), środowiska (m.in. gospodarka odpadami komunalnymi) i kultury.

Program Inteligentny Rozwój

Planowane jest uruchomienie 23 konkursów. Ich całkowity budżet wyniesie 6,2 mld zł. Dodając do tego nabory ciągłe, które rozpoczęły się w tym roku i będą trwały w kolejnym, to łączna kwota zaangażowana na konkursy wynosi 7,9 mld zł. Pierwsze, styczniowe nabory wniosków ogłoszone zostały w grudniu 2015 r.:

- 9 grudnia rozpisany został konkurs na Wsparcie MŚP w dostępie do rynku kapitałowego – 4 Stock. Nabór w tym konkursie rozpocznie się 12 stycznia 2016 r.
- 15 grudnia ogłoszony został konkurs na Proinnowacyjne usługi Instytucji Otoczenia Biznesu dla MŚP. Wnioski będą przyjmowane od 18 stycznia 2016 r.

Program Wiedza Edukacja Rozwój

W programie zaplanowano 63 konkursy na kwotę blisko 2 mld zł. W pierwszym kwartale 2016 r. zostanie ogłoszony konkurs „Nowe programy kształcenia” realizowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Jego celem jest dostosowanie programów studiów do oczekiwań pracodawców i stworzenie lepszych większych szans absolwentom na znalezienie pracy. Na ten cel przeznaczone zostanie 200 mln zł. Przez cały przyszły rok kontynuowane będą także działania realizowane w ramach pakietu Gwarancji dla Młodzi. Zaplanowano łącznie 11 konkursów na projekty dotyczące wspierania osób młodych pozostających bez pracy, na które przeznaczono 224,6 mln zł.

Program Polska Cyfrowa

W programie zaplanowano 7 konkursów na kwotę 4,24 mld zł. Największa alokacja (3 mld zł) zostanie przeznaczona na konkurs, w którym dofinansowanie otrzymają projekty dotyczące zapewnienia możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach, eliminujące terytorialne różnice w tym zakresie. Nabór ogłoszony będzie w IV kwartale 2016 roku.

Program Polska Wschodnia

Zaplanowano 9 konkursów na kwotę 1,7 mld zł. Największy konkurs o wartości ponad 1 mld zł dotyczyć będzie projektów drogowych. Pozostałe konkursy dotyczyć będą głównie wsparcia dla przedsiębiorców, szczególnie MŚP.

Programy Regionalne

Samorządy województw w 16 programach regionalnych planują ogłosić 832 konkursy na kwotę 30,9 mld zł.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Beneficjenci z Polski mogą też aplikować (samodzielnie lub w międzynarodowych partnerstwach) o wsparcie w Programach EWT. W 2016 r. rozpoczną się nabory w dziesięciu programach EWT: Polska-Słowacja, Polska-Saksonia, Południowy Bałtyk, Czechy-Polska, Brandenburgia-Polska, Meklemburgia-Polska, Litwa-Polska, Region Morza Bałtyckiego, Europa Środkowa oraz Interreg Europa.

Obecnie trwają konkursy w programach: Polska-Saksonia, Południowy Bałtyk i Czechy-Polska.

W ramach programów EWT wnioskodawcy mogą uzyskać dofinansowanie na projekty ponad granicami, których celem jest sprostanie wspólnym wyzwaniom i znajdowanie wspólnych rozwiązań. Wsparcie otrzymają inicjatywy w dziedzinie rozwoju turystyki, badań i edukacji, transportu, zrównoważonej energii, przeciwdziałaniu bezrobociu czy w zakresie ochrony zdrowia.

